

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Departament Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego

**Prezentacja najciekawszych inicjatyw gmin
z zakresu poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego,
wyłonionych w ramach
III edycji Konkursu BEZPIECZNA GMINA**

Warszawa, marzec 2005

WSTĘP

Konkurs „**Bezpieczna Gmina**” organizowany już od trzech lat, w kolejnych edycjach pod patronatem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, ma za główne zadanie zmobilizowanie samorządu terytorialnego, Policji, Straży Gminnych (Miejskich), Straży Pożarnej oraz organizacji pozarządowych do podjęcia współpracy na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego. Ponadto celem konkursu jest promowanie najskuteczniejszych programów i inicjatyw przyczyniających się do ograniczenia przestępczości i służących poprawie stanu poczucia bezpieczeństwa obywateli.

Rywalizując o tytuł „Bezpiecznej Gminy” władze samorządowe gmin wiejskich, miejsko-wiejskich, miast i miast na prawach powiatu prezentują w swoich zgłoszeniach konkursowych oraz materiałach nadesłanych już po zakończeniu konkursu, programy i inicjatywy oraz ich sposób realizacji. Z analizy nadesłanych w kolejnych edycjach materiałów można wnosić, że zarówno programy, jak i inicjatywy są coraz bardziej interesujące i kompleksowe, a efekty ich wprowadzania, cieszą się zrozumieniem i poparciem lokalnych społeczności. Zarazem należy podkreślić, iż wszyscy wyróżnieni i zwycięzcy w ubiegłorocznym konkursie wykazali spadek przestępczości, a w niektórych gminach odnotowano wzrost poczucia bezpieczeństwa ich mieszkańców.

Na szczególną uwagę zasługują te gminy spośród uczestniczących w konkursie, na terenie których rozwija się coraz powszechniej współpraca władz lokalnych, służb mundurowych, organizacji pozarządowych i mieszkańców na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego. Regułą przy tak szerokim współdziałaniu wymienionych podmiotów staje się nie tylko opracowywanie lokalnych programów bezpieczeństwa, ale także niekiedy powoływanie centrum koordynującego w gminie, którego zadaniem jest monitorowanie działań wszystkich instytucji publicznych i prywatnych zaangażowanych w realizację programów. Na takim forum decyduje się również o wykorzystaniu środków postawionych do dyspozycji na realizację programów z zakresu bezpieczeństwa. W miastach na prawach powiatu funkcję koordynatora takich działań zaczynają powoli spełniać komisje bezpieczeństwa i porządku.

Część uczestników konkursu przy opracowaniu programów posługuje się badaniami ankietowymi, na podstawie których można skuteczniej rozpoznawać i sygnalizować powstające zagrożenia. Coraz powszechniej podejmuje się działania w zakresie poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, bezpieczeństwa dzieci w szkole i w drodze do szkoły. Nie tylko w dużych aglomeracjach, ale także w małych miejscowościach wzrastają nakłady własne samorządu terytorialnego na poprawę infrastruktury oraz poprawę bezpieczeństwa

w ruchu drogowym. W tym celu budowane są: obwodnice miejskie, bezkolizyjne ronda, ścieżki rowerowe, ponadto montuje się nowoczesne oświetlenie ulic i parków oraz tworzy się systemy monitorujące itp. Wdrażane są programy dotyczące m.in. poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zwalczania narkomanii i przemocy w szkołach, udzielania pomocy bezrobotnym szczególnie poprzez tworzenie nowych miejsc pracy. Znajduje to potwierdzenie w nadesłanych przez gminy materiałach.

Kompleksowe i nowatorskie podejście do problematyki bezpieczeństwa i porządku publicznego przejawia się w działaniu władz gminnych i społeczności lokalnych m.in. poprzez tworzenie wspólnych patroli Policji, Straży Gminnych i Straży Granicznej, organizowanie grup „sąsiedzkiej pomocy”, przygotowywanie dla dzieci i młodzieży wakacyjnych form wypoczynku, świetlic terapeutycznych, czy prowadzenie społecznych biur porad prawnych itp. Wiele gmin mając ograniczone środki materialne stara się wykorzystać prospołeczne postawy ludności na rzecz działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa i porządku.

Znaczna część uczestników konkursu wskazuje na brak wystarczających środków finansowych na realizację programów i inicjatyw. Jednocześnie, jak wynika z analizy zgłoszonych inicjatyw, tylko nieliczne gminy sięgały po środki przedakcesyjne UE, z przeznaczeniem na poprawę bezpieczeństwa w zakresie monitoringu i budowy dróg, budowy oczyszczalni ścieków itp.

Prezentowane w ramach konkursu inicjatywy wielokrotnie ujawniają pomysłowość i nowatorstwo w działaniach, za którymi stoją nie tylko jednostki, ale całe zespoły osób zdeterminowanych do poprawy sytuacji w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Wiele zgłoszonych inicjatyw może być z powodzeniem stosowanych już od zaraz, gdyż ich wprowadzenie nie wymaga specjalnych nakładów finansowych ani nowych regulacji prawnych. W tym miejscu należy podkreślić, że znaczna część podejmowanych inicjatyw programów może być z powodzeniem naśladowana i powielana przez gminy sąsiednie, ponieważ prezentowane inicjatywy mają walor uniwersalny – stanowią gotowy wzór do zastosowania.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji przyjęło za cel propagowanie w ramach Konkursu „**Bezpieczna Gmina**” najcenniejszych inicjatyw (programów) poprzez umieszczanie ich w swojej witrynie internetowej.

Propagując powyższe inicjatywy zakładamy upowszechnienie Konkursu „Bezpieczna Gmina”, a wraz z nim wykorzystanie przez społeczności lokalne prezentowanych doświadczeń na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na obszarze całego kraju.

GMINY WIEJSKIE

Gmina Gdów
(woj. małopolskie)

Program „Pożyteczna praca”

W 2003 r. władze samorządowe uruchomiły indywidualny projekt dla gminy, w ramach którego utworzono 55 nowych stanowisk pracy. Program „Pożyteczna praca” miał ogromne znaczenie ze względów społecznych i psychologicznych. Panujące powszechnie bezrobocie, dochodzące do 17% oraz trudna sytuacja materialna w rolnictwie powodują dotkliwie zubożenie społeczeństwa, które wśród codziennych zmagania z kłopotami finansowymi coraz mniej wagi przykładają do spraw związanych ze środowiskiem. Z kłopotami bytowymi związana jest również, trudna do zmiany, mentalność lokalnej społeczności, ukształtowana przez złą politykę środowiskową państwa.

Program „Pożyteczna praca” miał na celu:

- podtrzymanie aktywności zawodowej uczestników oraz ich ponowne zaistnienie na rynku pracy, poprawę sytuacji ekonomicznej rodzin osób zatrudnionych w ramach programu;
- ograniczenie poziomu dekapitalizacji gminnej infrastruktury drogowej i podniesienie bezpieczeństwa na drogach gminnych i powiatowych;
- utrzymanie bezpieczeństwa, porządku i czystości na terenie gminy poprzez udrożnienie cieków wodnych, którego efektem jest zmniejszenie zagrożeń podtopieniami domostw i upraw;
- zwiększenie bezpieczeństwa w obrębie szkół;
- utworzenie infrastruktury przyciągającej potencjalnych inwestorów.

Długofalowym celem programu jest wyłonienie - z grupy osób zatrudnionych przy jego realizacji - kwalifikowanych służb, których zadaniem będzie nadzorowanie sieci dróg, brzegów rzeki Raby oraz cieków na terenie Gminy Gdów, jak również organizowanie robót sezonowych.

Prace polegały na:

- prowadzeniu działań zmierzających do poprawy stanu sanitarno-higienicznego celem likwidacji negatywnego oddziaływania na czystość zasobów wodnych;
- czyszczeniu koryt potoków, cieków wodnych i rowów z odpadów komunalnych;
- likwidowaniu wszelkich dopływów wprowadzających nieczystości płynne pochodzenia komunalnego, jak i organicznego (np. gnojówka);

- uporządkowanie i oczyszczenie pasów nadbrzeżnych potoków i cieków wodnych;
- prowadzeniu systematycznych przeglądów, konserwacji i prac podnoszących estetykę poboczy i rowów przydrożnych (wykonano prace wzdłuż dróg publicznych powiatowych gminnych - 35 km; udrożniono i dokonano konserwacji 19 km rowów melioracyjnych).

Uwaga! Na terenie gminy znajduje się 112 km dróg gminnych, które tworzą sieć dróg publicznych w obrębie 29 sołectw. Ponadto przebiega 55 km dróg powiatowych, 27 km dróg wojewódzkich i 0,7 km drogi krajowej.

Urząd Gminy
Rynek 40, 32-420 Gdów
tel. 012 2786202
fax 012 2786202
E-mail: urząd@gdow.pl

Gmina Łańcut
(woj. podkarpackie)

Program zapobiegania bezdomności psów

Autorami inicjatywy byli radni Gminy Łańcut, a motywacją do podjęcia działań w tym kierunku stały się sygnały mieszkańców sołectw. Bieżąca czujność społeczności w kwestii bezpieczeństwa publicznego stała się podstawą dostrzeżenia konieczności rozwiązania problemu wałęsających się bezpańskich psów. Problem ten dotyczył głównie dzieci i młodzież szkolną. Stał się alarmujący, kiedy zdarzyło się kilka przypadków pogryzień. W celu rozwiązania tego problemu i zapobieżenia takim sytuacjom w przyszłości Rada Gminy Łańcut w dniu 26.06.2003 r. przyjęła Program „Zapobiegania Bezdomności Psów na terenie Gminy Łańcut”, który obejmuje:

- 1) oznakowanie poprzez tatuaż na uchu wszystkich psów na terenie gminy,
- 2) sporządzenie ewidencji oznakowanych psów wg przyjętego wzoru,
- 3) bieżącą aktualizację ewidencji według zgłoszeń posiadaczy psów oraz informacji od sołtysów wsi i lekarzy weterynarii,
- 4) sterylizację wałęsających się bezpańskich, nie oznakowanych psów, którą będą wykonywali lekarze weterynarii, według ustalonego harmonogramu,
- 5) sankcje karne przeciwko właścicielowi w przypadku zidentyfikowania wałęsającego się, oznakowanego psa.

Adresatami programu byli właściciele psów, a obszarem realizacji przedsięwzięcia 9 miejscowości na terenie gminy. Realizowana uchwała spotkała się z dużą aprobatą ze strony społeczeństwa. Jej realizacja odbywała się w trzech etapach, obejmując sąsiadujące ze sobą miejscowości. Rezultaty – liczba oznakowanych psów: 2 840.

Oznakowanie to przeprowadzone zostało przez lekarza weterynarii (wyłonionego w drodze przetargu nieograniczonego) w każdym gospodarstwie, w obecności sołtysa wsi. Program ten jest z całą pewnością bardzo cenną inicjatywą, która przynosi pozytywne efekty. Jej skuteczność można ocenić na podstawie liczby oznakowanych psów, w stosunku do dotychczasowej liczby podatników podatku od posiadania psów. Bardzo ważnym, wymiernym efektem przeprowadzonego programu jest zauważalne zlikwidowanie problemu wałęsających się psów, co pozwoliło na wstrzymanie zaplanowanej w drugim etapie realizacji programu akcji sterylizacji zwierząt. Wskazać należy, że oznakowaniu nie podlegały psy rasowe, natomiast oznaczenia Polskiego Związku Kynologicznego zaewidencjonowano.

W celu osiągnięcia długofalowego efektu Rada Gminy w dniu 30 grudnia 2004 roku podjęła Uchwałę zwalniającą wszystkich właścicieli psów z podatku od posiadania psa. Mieszkańcy bez obaw i konsekwencji finansowych zgłaszają kolejne mioty, jak też ubytki i natychmiast telefonicznie informują o każdym poszukiwanym zwierzęciu.

Rada, zwalniając z podatku od posiadania psa jego właściciela, oczekuje kolejnego efektu, jakim będzie szczepienie wszystkich psów, co przyczyni się do bezpieczeństwa zdrowia i życia mieszkańców.

Urząd Miasta

Ul. J. Piłsudskiego 9, 37-100 Łańcut

tel. 017 2252202

fax 017 2252021

E-mail: urząd@um-lancut.pl

Gmina Nowa Wieś Wielka

(woj. kujawsko – pomorskie)

Monitoring największych miejscowości gminy

W celu podwyższenia poziomu bezpieczeństwa w gminie od roku 2001 funkcjonuje system monitoringu dwóch największych miejscowości: Nowa Wieś Wielka i Brzoza. System złożony jest z 2 kamer, 2 monitorów i 2 magnetowidów. Dwa punkty monitoringu (obrotowe kamery) zainstalowano w miejscach publicznych, gdzie zlokalizowane są m.in.: szkoła podstawowa i gimnazjum, Urząd Gminy, przedszkole, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury, Ochotnicza Straż Pożarna, apteka i przychodnia. Zapis obrazu przeprowadzany jest na specjalistycznym sprzęcie całą dobę. Ponadto zatrudniono obserwatorów, którzy dozoruja system i mogą reagować na potencjalne zagrożenie. Prowadzi się obserwację terenu instytucji publicznych, prywatnych posesji, zakładów pracy, porządku na drogach, chodnikach, skrzyżowaniach itp. Przedstawiony system monitoringu stanowi I etap większej inwestycji, która ma na celu przyłączenie w późniejszym czasie następnych sołectw, wymaga to jednak zainwestowania dalszych środków ze strony samorządu.

Ponadto samorząd wydatkuje istotne kwoty w trosce o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, bowiem na terenie gminy 1114 uczniów (na dzień 31.12.2003 r.) uczęszczało do czterech szkół (2 szkoły podstawowe: w Nowej Wsi Wielkiej i Brzozie oraz 2 gimnazja w tych miejscowościach) w roku 2003. Zatrudniono opiekunów, którzy strzegą przejść dla pieszych w pobliżu szkół i pomagają dzieciom w pokonaniu ruchliwych i niebezpiecznych miejsc. W przypadku miejscowości Brzoza (najliczniejsza aglomeracja w gminie Nowa Wieś Wielka) ze względu na to, iż szkoły pracowały w systemie dwuzmianowym, opiekunowie strzegli przejść w godzinach od 7.00 do 18.00.

Ponadto w świetlicach szkolnych objęto opieką uczniów pozostających w szkole przed zajęciami lekcyjnymi i po nich. Przydzielono opiekunów do przewozu uczniów do szkół oraz sfinansowano stanowiska ochroniarzy szkolnych.

Istotne znaczenie dla poprawy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego ma systematyczne angażowanie środków finansowych gminy w inwestycje z zakresu infrastruktury drogowej, oświetlenia, sygnalizacji świetlnej i innych.

Działania z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej przyczyniły się do znacznej poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego (kołowego i pieszego), a także wpłynęły na zwiększenie bezpieczeństwa właścicieli nieruchomości na terenie gminy. Zmniejszenie liczby

włamań, jak również zwiększenie bezpieczeństwa pieszych, osiągnięto dzięki budowie nowych energooszczędnych punktów świetlnych. W miejscach, gdzie poruszano się po drogach o dużym natężeniu ruchu, wybudowano chodniki dla pieszych (szczególnie: droga krajowa nr 25 Bydgoszcz – Konin, droga powiatowa Nowa Wieś Wielka – Łabiszyn), dzięki czemu zlikwidowano poważne zagrożenie przede wszystkim dla dzieci i młodzieży.

W związku z budową infrastruktury nastąpiła zdecydowana poprawa bezpieczeństwa ruchu samochodowego i przemieszczania się pieszych w tych niebezpiecznych miejscach.

Budowa sygnalizacji świetlnej w Nowej Wsi Wielkiej na skrzyżowaniu 2 dróg lokalnych z drogą krajową nr 25 Bydgoszcz – Konin o dużym natężeniu ruchu oraz w pobliżu instytucji publicznych (szkoła podstawowa, gimnazjum, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury, kościół, przedszkole) i ciągu handlowego wpłynęła na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i zmniejszenie ilości wypadków samochodowych, jak również z udziałem pieszych. Wpłynęło to również na zdecydowaną poprawę bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w drodze do szkoły. Inicjatorem przedsięwzięcia była gmina, która je współfinansowała.

Policja z posterunku w Nowej Wsi Wielkiej dysponuje mapami zagrożeń, na których naniesione są miejsca szczególnie niebezpieczne. Są one na bieżąco aktualizowane dla potrzeb pełniących służb, a także do współpracy z Gminnym Zespołem Reagowania Kryzysowego.

Urząd Gminy

ul. Ogrodowa 2, 86-060 Nowa Wieś Wielka

tel. 052 3812 806

fax 052 3812 806 w. 50

E-mail: ug@nowawieswielka.pl

Gmina Olszanka
(woj. opolskie)

Rozwiązywanie problemów alkoholowych

Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi wśród dzieci i młodzieży następującą działalność informacyjną i edukacyjną:

- w szkołach prowadzone są programy profilaktyczne, gmina dofinansowuje zakup sprzętu niezbędnego do realizacji tych programów,
- promuje zdrowy styl życia poprzez organizację konkursów sportowych i innych,
- dofinansowuje obozy terapeutyczne, „zielone szkoły”, wycieczki,
- dokonuje zakupu i dystrybucji materiałów informacyjno-edukacyjnych,
- organizuje pogadanki przedstawicieli Policji na temat bezpieczeństwa na drodze, szkodliwości spożywania alkoholu oraz narkotyków,
- w ramach współpracy dofinansowuje zakup sprzętu dla Policji,
- prowadzony jest monitoring zagrożeń patologicznych.

Powyższe zadania realizowane są we współpracy ze szkołami, Radami Sołeckimi, Policją oraz jednostkami podległymi, tj. Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. Działania na rzecz bezpieczeństwa, przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii w roku 2003:

1) szkoły zorganizowały z udziałem środków gminnego funduszu:

- wyjazd do Krakowa i Zakopanego dla klas I Gimnazjum z realizacją programu: „Sztuka odmawiania, Tak czy nie?” w formie pogadarek, warsztatów, scenek;
- wyjazd sekcji tenisa stołowego przy PZSP w Olszance na obóz sportowy;
- we współpracy z Policją we wszystkich szkołach zorganizowano wiele pogadarek na temat bezpieczeństwa na drogach, przeciwdziałania wypadkom z udziałem nieletnich, bezpieczeństwa nad wodą oraz szkodliwości spożywania napojów alkoholowych i narkotyków (zakupiono na ten cel Broszury: „Policja i każdy z nas”, „Nad wodą”, „Narkotykowe dylematy”);

2) Rady Sołeczkie z udziałem środków gminnego funduszu zorganizowały:

- w okresie ferii zimowych turniej tenisa stołowego, zabawy choinkowe dla dzieci;
- imprezy sportowo-rekreacyjne z okazji „Dnia Dziecka”;
- zawody wędkarskie dla dzieci;

3) we współpracy z OHP dofinansowano wyjazd dzieci na obóz profilaktyczny;

4) w ramach współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu:

- zakupiono do świetlic wiejskich stoły do tenisa stołowego;
 - dofinansowano zakup sprzętu sportowego dla LZS (głównie strojów sportowych);
 - dofinansowano wyjazd młodzieżowych drużyn LZS na zawody piłki nożnej;
 - dofinansowano organizację Plebiscytu na Najlepszego Sportowca Roku 2003 w Olszance (zakup nagród, pucharów);
 - dofinansowano zajęcia prowadzone w gminnych bibliotekach;
- 5) dofinansowano zakup sprzętu dla poradni psychologiczno-pedagogicznej, z której korzystają uczniowie naszych szkół;
- 6) w ramach współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Policją prowadzi:
- rozmowy z osobami nadużywającymi napojów alkoholowych, zakładane są „Niebieskie Karty”, przeprowadzana jest pomoc rodzinom osób nadużywających napojów alkoholowych, w szczególnie drastycznych przypadkach nawiązujemy współpracę z Kuratorami Sądu Rodzinnego;
 - prowadzona jest szeroko pojęta praca socjalna;
 - poradnictwo dla ofiar przemocy w rodzinie.

Powyższe działania mają na celu stworzenie dzieciom i młodzieży warunki do spędzania wolnego czasu w sposób czynny z dala od alkoholu i używek.

Ponadto bardzo ważnym zadaniem, jakie gmina podjęła, jest utworzenie gminnego Centrum Zdrowia i Profilaktyki Alkoholowej, gdzie między innymi znajdować się będzie Świetlica AA. Projekt centrum powstał w roku 2002, również już w roku 2002, jak i w roku 2003, podjęto pierwsze prace remontowe, wykorzystując przy nich pracowników interwencyjnych, czyli osoby, które były zarejestrowane w PUP jako bezrobotne. W roku 2004 wystąpiliśmy o fundusze unijne na realizację ww zadania i otrzymaliśmy ze ZPORR dofinansowanie w wysokości 75% kosztów. Całość prac ma być wykonana w roku bieżącym.

Utworzenie świetlicy przyczyni się do łatwiejszego dostępu osobom uzależnionym od alkoholu do terapii, co obecnie jest utrudnione ze względu na duże odległości, jakie muszą te osoby pokonywać do punktów terapeutycznych, co wiąże się niejednokrotnie z brakiem środków pieniężnych, a skutkuje rezygnacją z terapii.

Urząd Gminy

49-332 Olszanka 16

tel. 077 4122426

fax 077 4122426

E-mail: ug@olszanka.pl

Gmina Polska Cerekiew
(woj. opolskie)

Działalność edukacyjna na rzecz bezpieczeństwa

W latach 2003/2004 szczególny nacisk położyliśmy na działalność edukacyjną w gminie na rzecz porządku publicznego oraz formy organizowania czasu wolnego (po zakończeniu zajęć szkolnych) dla dzieci i młodzieży. Realizacja programu „Bezpieczna Gmina” odbywa się nie tylko poprzez konkretne działania prewencyjne, ale także poprzez edukacyjną zabawę w myśl zasady „*czym skorupka za młodu nasiąknie, tym na starość trąci*”.

Osiągnięte rezultaty to wynik długoletniej i systematycznej współpracy szkół z terenu gminy i Policji. Współpraca ta ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży. Odbywa się ona na płaszczyźnie opisanych poniżej trzech paneli.

Programy edukacyjne:

- instruktaż uczniów na temat ostrożnego zachowania się przy spotkaniach z psem; prezentacja filmu instruktażowego i praktyczne wykorzystanie umiejętności w bezpośrednim kontakcie z psem policyjnym;
- systematyczne dostarczanie materiałów szkoleniowych dla uczniów z zakresu bezpieczeństwa, wychowania komunikacyjnego i profilaktyki uzależnień;
- udział Policji w apelach szkolnych dotyczących spędzania wolnego czasu w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych;
- współpraca z nauczycielami klas I – III przy organizowaniu Turnieju Wiedzy „Jesteśmy bezpieczni”;
- czynny udział Policji w przeprowadzaniu egzaminu na kartę rowerową i motorowerową;
- wizyty przedstawicieli Policji w szkołach i przeprowadzanie pogadarek z uczniami dotyczących właściwego zachowania się w szkole, w drodze do szkoły i w miejscach publicznych, agresji i wykroczeń, bezpieczeństwa oraz profilaktyki uzależnień;
- rozmowy indywidualne przeprowadzane przez funkcjonariuszy Policji z uczniami sprawiającymi problemy wychowawcze;
- podejmowanie wspólnych działań w celu ograniczenia nieletnich do zakupu alkoholu i papierosów – kontrole przeprowadzane w lokalach gastronomicznych na terenie gminy;
- udział klas III gimnazjum w ogólnopolskim konkursie organizowanym przez Komendę Główną Policji i Towarzystwo Ubezpieczeń „Generalli” pt. „Generalnie – bezpiecznie”.

Zagospodarowanie czasu wolnego

W 2003 r. przy inicjatywie Policji ze środków budżetu gminy Polska Cerekiew pochodzących z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powstała świetlica terapeutyczna wyposażona w sprzęt do ćwiczeń, czynna po godzinach lekcyjnych. Młodzież oraz osoby dorosłe korzystają tam z zamontowanych urządzeń do ćwiczeń siłowych (np: atlasu dwustanowiskowego, bieżni elektrycznej, rowerka), ponadto ćwiczeń wzmacniających poszczególne partie mięśniowe i korygujących wady postawy ciała. Na terenie gminy funkcjonują również wcześniej założone świetlice wiejskie dla dzieci i młodzieży, sukcesywnie doposażane ze środków budżetu gminy i częściowo Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w materiały i wyposażenie dydaktyczno-wychowawcze. W 2004 r. z inicjatywy dzielnicowego zrodził się pomysł zwiększenia liczby imprez dla dzieci i młodzieży poprzez wprowadzenie „Crossu rowerowego” o puchar Pani Wójt Gminy, w którym uczestniczyło 40 zawodników. Spowodowało to zwiększenie zainteresowania tą dyscypliną.

Podjęmowano również inne działania na rzecz zagospodarowania czasu wolnego:

- organizacja imprez – dzieci i młodzież uczestniczący w „Festynie Policyjnym”, organizowanym corocznie w czasie wakacji, mają możliwość przećwiczenia prawidłowych zachowań w sytuacjach zagrożenia pod okiem specjalistów. Mogą również podziwiać pokazy sprawnościowe Policji i Straży Pożarnej;
- corocznie dzieci mogą zobaczyć akcję konnej Policji przygotowaną przez LKJ „Lewada” z Zakrzowa, a podejmowane działania przez Klub na rzecz propagowania sportów konnych w szczególności przez młodzież sprawiło, że LKJ Lewada został laureatem uzyskując I miejsce w konkursie ogólnopolskim „Zielone Lato”;
- prowadzone jest profesjonalne znakowanie rowerów;
- współpraca ze szkołami w celu zagospodarowania czasu wolnego w czasie ferii zimowych;
- prowadzenie świetlic wiejskich, w których młodzież szczególnie narażona na patologie ma możliwość spędzenia wolnego czasu, odrobienia lekcji itp.;
- udostępnienie kompleksu sportowego przy Publicznej Szkole Podstawowej w Polskiej Cerekwi młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych.

Bezpieczeństwo dzieci młodzieży:

- cykliczne spotkania policjantów z uczniami dotyczące bezpiecznego poruszania się po drogach;

- wprowadzenie w przedszkolach wspólnie z Policją programu „Poruszaj się bezpiecznie”, podczas którego dzieci uczą się prawidłowego zachowania na drogach, bezpiecznej zabawy, biorą udział w turniejach wiedzy o ruchu drogowym;
- wspólne wycieczki policjantów z uczniami klas pierwszych, podczas której dzieci poznają szczególnie niebezpieczne miejsca we wsi oraz zapoznają się ze znakami drogowymi;
- z inicjatywy miejscowej Policji oraz Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu w szkołach zainstalowano profesjonalne alarmy, dzięki którym zakończyły się kradzieże i włamania do obiektów.

Ponadto przedstawiciele Policji przeprowadzili pogadanki z rodzicami uczniów na temat agresji i przemocy, bezpieczeństwa oraz profilaktyki uzależnień.

W ramach współpracy z kuratorami Sądu Rejonowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich w Kędzierzynie-Koźlu odbywały się wspólne (dzielnicowy, dyrektor lub wychowawca szkoły i kurator) wizyty interwencyjne w domach uczniów sprawiających trudności wychowawcze, często opuszczających lekcje i nie realizujących obowiązku szkolnego. Efektem współpracy jest postrzeganie policjantów z Rewiru Dzielnicowych w Polskiej Cerekwi jako wypróbowanych sojuszników nauczycieli i młodzieży szkolnej. Ich nastawienie na działalność profilaktyczną i współpracę ze szkołami przynoszą pozytywne efekty i eliminują negatywne zachowania młodzieży szkolnej.

Urząd Gminy

ul. Raciborska 4, 47-260 Polska Cerekiew

tel. 077 4875111

fax 077 4875150

E-mail: ug@polskacerekiew.pl

Gmina Sitkówka - Nowiny

(woj. świętokrzyskie)

Program robót publicznych - zmniejszenie bezrobocia

Gmina Sitkówka-Nowiny liczy około 7 tys. mieszkańców i położona jest przy ważnym szlaku komunikacyjnym trasie E-7, zaledwie 12 km od centrum Kielc w obrębie Kielecko-Chęcińskiego Parku Krajobrazowego. Wyróżnia się m.in. pozytywnymi tendencjami demograficznymi i niską stopą bezrobocia. Potencjał społeczny stał się podstawą do dalszego rozwoju gminy. Dlatego też miejscowy samorząd dokłada wszelkich starań dla zapewnienia optymalnych warunków do utrzymania pozytywnej sytuacji demograficznej gwarantującej prawidłowe tempo wzrostu gospodarczego gminy.

Szczególny nacisk władze gminy położyły na zmniejszenie stanu bezrobocia. Opracowano program, w którym określono najważniejsze zadania do realizacji na rzecz mieszkańców. We współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Kielcach zatrudniono 73 bezrobotnych, przeważnie z rodzin patologicznych. Takie działania przyczyniły się do poprawy warunków bytowych danych rodzin, jak również do poprawy bezpieczeństwa publicznego. Gmina przyznała na prace publiczne z własnych środków kwotę w wysokości 487 tys. zł.

We współpracy z jednostkami pomocniczymi gminy został opracowany harmonogram realizacji zadań na każdy miesiąc, z wyszczególnieniem miejscowości i obiektów. Analizując koszty wykonanych prac przez pracowników prac publicznych stwierdza się, że w ramach wykonanych prac przez taką grupę pracowników koszty kształtują się na poziomie 50 % w stosunku do wykonawców zewnętrznych.

Wykonano m.in. takie prace, jak: remonty w obiektach szkolnych, oczyszczanie dróg, poboczy, rowów odwadniających, prace porządkowe na terenie gminy, wycinanie drzew i krzewów zagrażających bezpieczeństwu.

Władze gminy przeznaczyły obiekt na utworzenie świetlicy środowiskowo-konsultacyjnej, w której jest zatrudniony terapeuta i psycholog. Specjaliści świadczą pomoc osobom mającym problem z alkoholem. Jest również dostępna pomoc psychologa dla rodzin dotkniętych różnego rodzaju patologiami. Porady są wykonywane bezpłatnie. Obiekt ten został w 100 % wyremontowany przez pracowników prac publicznych. Obecnie gmina we wszystkich sołectwach przygotowuje takiego rodzaju punkty konsultacyjno-środowiskowe, zabezpieczając odpowiednie środki finansowe na ten cel. Działania władz samorządowych okazały się pożyteczne, a świadczą o tym ciągle podziękowania ze strony mieszkańców gminy, nauczycieli, Policji. W świetlicach dzieci i młodzież mają zabezpieczone

odpowiednie warunki do przebywania w niej, jak i różnego rodzaju zajęcia prowadzone przez fachowców.

Drugim zadaniem jest adaptacja i remont budynku, w którym wcześniej funkcjonowała filia szkoły podstawowej. To dzięki wzorowej pracy pracowników robót publicznych i zaangażowaniu mieszkańców tej miejscowości powstał odnowiony obiekt z przeznaczeniem na świetlicę wiejską, punkt biblioteczny.

Dzięki takim działaniom zamierzone cele zostały osiągnięte. Teren gminy stał się bezpieczniejszy i bardziej uporządkowany. Stan bezrobocia na terenie gminy zmniejszył się znacznie, na koniec 2004 roku wyniósł 7,5 % w stosunku do liczby ludności. Dla porównania stopa bezrobocia dla powiatu kieleckiego wynosi ponad 28 %, dla miasta Kielce ponad 15 %, zaś dla woj. świętokrzyskiego ponad 20 %.

W budżecie gminy na 2005 rok zaplanowano na realizację zadań w zakresie prac publicznych kwotę w wysokości 600 tys. zł.

Inną bardzo ważną inicjatywą jest realizacja od 2000 roku w ramach grantu Komitetu Badań Naukowych budowy samojezdnej, przewoźnej stacji uzdatniania wody na wypadek klęsk żywiołowych i działań wojennych, przystosowana do pracy w warunkach ekstremalnych, umożliwiająca oczyszczanie wody ze wszystkich znanych rodzajów skażeń bakteriologicznych i chemicznych oraz zanieczyszczeń organicznych, biologicznych, ropopochodnych, a także niektórych związków radioaktywnych. Pojazd jest wyposażony w przewoźne laboratorium analityczne, zgodnie z normami NATO oraz urządzenia umożliwiające gaszenie pożarów. Obecnie są prowadzone różnego rodzaju próby. W najbliższych dniach pojazd zostanie przekazany w użytkowanie Ochotniczej Straży Pożarnej. Zainteresowanie tego rodzaju pojazdem jest znaczne, nie tylko w kraju, ale również poza jego granicami.

Urząd Gminy

ul. Białe Zagłębie 25, 26-052 Sitkówka - Nowiny

tel. 041 3465455, 3456373

fax 041 3667629

E-mail : nowiny@nowiny.com.pl

GMINY MIEJSKO - WIEJSKIE

Gmina Kościan
(woj. wielkopolskie)

System monitorowania miasta

System monitoringu w Kościanie funkcjonuje od początku roku 2001. Na terenie miasta jest rozmieszczonych 6 kamer (w tym 4 obrotowe i 2 stałe). Dzięki systemowi utrzymywana jest stała łączność telefoniczna między dyżurnym komendy powiatowej Policji w Kościanie a obsługą monitoringu.

Stanowisko nadzoru mieści się w komendzie powiatowej Policji w Kościanie, które obsługują pracownicy Straży Miejskiej przez 24 godziny na dobę od poniedziałku do piątku i w zależności od potrzeb w systemie na trzy zmiany w soboty i niedziele. Ponadto dyżurny KPP w Kościanie ma zamontowany jeden monitor, który umożliwia podgląd jednej z kamer, przez którą pracownik straży miejskiej obserwuje rejon.

System obserwacji został zarejestrowany i wykonywany w celu obserwacji wybranych miejsc (na terenie miasta Kościana). Przyjęte rozwiązania techniczne pozwalają na praktycznie rozbudowę systemu w przyszłości. Zastosowano cyfrowy system monitoringu (CCTV). Jest to obecnie najlepszy sposób na zachowanie bezpieczeństwa i działania prewencyjne. Pozwala na zarejestrowanie zdarzeń na dysku komputera i odtwarzanie nagranych obrazów w celu ustalenia sprawców zdarzenia i ich wydruk wraz z oznaczeniem czasu zdarzenia. Archiwizacja zapisu poszczególnych kamer trwa do 16 dni. Jest to długi czas zachowania zapisu, ponieważ przeciętnie w innych gminach, w których monitoring został zainstalowany, trwa to tylko od 3 – 6 dni.

Od momentu wdrożenia systemu monitorowania miasta Kościana widać pierwsze pozytywne efekty. Znacznemu ograniczeniu uległa ilość kradzieży sklepowych, kieszonkowych, zakłóceń ładu, spokoju i porządku publicznego.

Stała obserwacja miejsc objętych monitoringiem pozwala na natychmiastowe skierowanie w ten obszar sił Straży Miejskiej lub sił policyjnych w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia prawa. Dzięki temu znacznie wzrosła skala bezpieczeństwa mieszkańców (obecnie centrum miasta, dworca PKS i PKP).

Monitorowanie wizyjne miejsc publicznych jest narzędziem, które w sposób znaczący podnosi efektywność pracy podległych służb w okolicach monitorowanego terenu, wzmacnia sprawność przemieszczania i poprawia jakość koordynowania patroli w terenie.

Monitorowanie miasta Kościana	Rok 2002	Rok 2003	Rok 2004
Ilość ujawnionych i przekazanych interwencji Policji	110	18	15
Ilość ujawnionych i przeprowadzonych interwencji przez Straż Miejską	34	44	31
W sumie	144	62	46

Różnica stwierdzonych (przeprowadzonych) interwencji przez studiom monitorowania miasta Kościana w stosunku do 2002 roku wyniosła 68 %.

Dzięki umieszczeniu systemu monitorowania miasta Kościana w budynku komendy powiatowej Policji w Kościanie wraz z podglądem i bezpośrednią łącznością z dyżurnym jednostki, również Policja może bezpośrednio reagować na ujawnione zakłócenia porządku publicznego. System monitorowania miasta Kościana niewątpliwie korzystnie wpływa na stan bezpieczeństwa w mieście, w związku z tym rozważa się w przyszłości rozbudowę monitoringu o kolejne kamery.

Urząd Miasta
al. Kościuszki 22, 64-000 Kościan
tel./fax 065 5122700
E-mail: koscian@home.pl

Powołanie centrum wolontariatu i aktywnych na rzecz gminy

Na terenie miasta i gminy od listopada 2000 roku realizowany jest projekt socjalny przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej Gostynia Nr XLI/385/2001, który uwzględnia lokalne problemy społeczne i ekologiczne. Projekt socjalny opracowany przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje łącznie takie cele, jak:

- pomoc osobom i rodzinom, które ze względu na trudną sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo społeczne;
- poprawę stanu środowiska naturalnego i bezpieczeństwa miasta i gminy.

Pomysłodawcą i głównym koordynatorem i realizatorem projektu jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyniu przy współudziale Wydziałów Urzędu Miejskiego oraz innych jednostek gminnych i powiatowych.

Znacznym problemem na terenie naszej Gminy było zanieczyszczenie ulic, parków, rowów przydrożnych, szybkie reagowanie na opady śniegu i umożliwienie bezpiecznego poruszania się po śliskich chodnikach mieszkańców oraz zapewnienie bezpiecznego dotarcia do szkoły dzieci. Równocześnie na naszym terenie spora liczba osób i rodzin objęta jest pomocą społeczną. Zasiłki z pomocy społecznej stanowią najprostszą i najczęściej stosowaną formę pomocy. Skuteczność udzielania samej tylko pomocy finansowej jest często kwestionowana. Podkreśla się konieczność stosowania równolegle innych form oddziaływania, aby nie doprowadzić do sytuacji uzależnienia klienta od instytucji. Często zła sytuacja materialna jest pochodną innego rodzaju problemów i dopiero ich rozwiązanie wyeliminuje skutki niewydolności ekonomicznej.

Obowiązek zorganizowania pomocy społecznej spoczywa na organach administracji rządowej i samorządowej we współpracy z innymi jednostkami. Ustawa o pomocy społecznej nakłada również na osoby korzystające z tej pomocy obowiązek współudziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Centrum wolontariatu i aktywnych stwarza właśnie możliwość uaktywnienia osób korzystających z pomocy społecznej, a tym samym sprzyja ich życiowemu usamodzielnieniu się, co również stanowi cel pomocy społecznej.

Utworzenie **Centrum Wolontariatu i Aktywnych na Rzecz Gminy** jest zgodne ze strategią rozwoju naszej gminy, a w szczególności domeną strategiczną B, czyli „Podnoszenie jakości życia mieszkańców”. Aktywny udział klienta pomocy społecznej w wykonywaniu prac społecznie użytecznych skutkuje możliwością otrzymania wyższego

zasiłku. Kontraktowanie pomocy społecznej dotyczy osób wyrażających chęć do wykonania zadań społecznie użytecznych, to jest aktywności na rzecz gminy. W wyniku wywiązywania się z kontraktu klient otrzyma zasiłek z OPS wyższy o około 150 zł. Rezygnacja lub nie wywiązywanie się z kontraktu powoduje utratę uprawnień do pobierania wcześniej przyznanego 150 zł. Zakres zadań do wykonania na terenie gminy określany jest przede wszystkim przez Urząd Miejski i inne jednostki organizacyjne gminy.

Ośrodek Pomocy Społecznej tworzy bank danych dotyczący aktualnych do wykonania zadań osób chcących zadanie wykonać: np. mycie i utrzymywanie w czystości przystanków autobusowych i terenów do nich przyległych, terenów zielonych, pielenie skwerów, odśnieżanie i posypywanie piaskiem śliskich chodników i łuków dróg wiejskich, przeprowadzanie dzieci idących do szkoły w okolicach rond i skrzyżowań, jak również bieżące porządkowanie i utrzymywanie w czystości okolicznych lasów i terenów, gdzie administratorem jest gmina, porządkowanie wiatrołomów itp. Ponadto roznoszenie korespondencji.

Osiągnięte efekty po 4-letnim okresie realizacji programu.

- Pozytywny wizerunek zaangażowanego klienta pomocy społecznej.
- Kontraktowanie pomocy społecznej z osobami wyrażającymi wolę przystąpienia do Centrum Wolontariatu i Aktywnych na Rzecz Gminy.
- Bieżące wykonywanie prac społecznie użytecznych na rzecz gminy, co w konsekwencji prowadzi do poprawy wizerunku i bezpieczeństwa miasta i gminy.
- Utworzenie grupy młodych wolontariuszy angażujących się w akcje z zakresu pomocy społecznej.
- Poprawa sytuacji socjalno-bytowej aktywnych klientów pomocy społecznej.

Zasadność powołania CENTRUM WOLONTARIATU i AKTYWNYCH NA RZECZ GMINY wynika z tego, że projekt socjalny przybiera formę programu do realizacji. Program natomiast pozwala opracować szczegółowy plan działania, monitoringu oraz dokonywania właściwej oceny efektywności. Ponadto taka forma realizacji zadań pomocy społecznej pozwala na pozyskiwanie nowych partnerów i zaangażowanie korzystających z pomocy oraz uzyskanie widocznych efektów w postaci poprawy stanu bezpieczeństwa i wizerunku miasta i gminy.

Urząd Miasta

Rynek 2, 63-800 Gostyń

tel. 065 5752110 do 2

fax 065 57522142

E-mail: kancelaria@um.gostyn.pl

Gmina Małkinia Górna

(woj. mazowieckie)

„Odblaskowa gmina”

W marcu 2003 roku zorganizowano w Małkiniu pierwszą w Polsce imprezę promującą zasady bezpieczeństwa na drodze, pt.: „Odblaskowa gmina Małkinia Górna”, w której wzięło jednocześnie udział 1600 dzieci. Wydarzenie to było pierwszą w kraju lekcją edukacyjną, w której wzięło udział 12 szkół gminnych oraz przedszkolaki. Głównym organizatorem imprezy było Stowarzyszenie Pomocy Poszkodowanym w Wypadkach i Kolizjach Drogowych ALTER EGO z Warszawy.

Była to wyjątkowa lekcja prawidłowego zachowania się na drodze, uatrakcyjniona projekcją filmu i konkursem z drogocennymi nagrodami, prowadzonym przez policjantów z Komendy Stołecznej w Warszawie. Uczniowie otrzymali emblematy odblaskowe, a wszystkie przedszkolaki kamizelki fluorescencyjne, których używają po dzień dzisiejszy i w których są dobrze widoczne.

W związku z prowadzonymi (we wszystkich szkołach i przedszkolu) działaniami edukacyjnymi związanymi z bezpiecznym poruszaniem się po drogach, wychowawcy z Przedszkola Samorządowego tylko w roku 2003 zorganizowali cztery cykliczne Oficjalne Manifesty na ulicach Małkini. Manifesty te polegały na przemarszu ulicami Małkini w kamizelkach odblaskowych oraz z transparentami nawołującymi do rozwagi na drodze. Akcje te miały na celu uświadomienie i uczulenie zarówno dzieci, jaki i dorosłych na zagrożenia drogowe.

Kontynuacją "Odblaskowej Małkini" były działania z grudnia 2003 roku, przeprowadzone przez miejscową Policję, kiedy to podczas spotkań w szkołach gminnych w Kańkowie i Daniłowie rozdano 200 emblematów odblaskowych. Podobne spotkania odbyły się w roku 2004. Wyposażenie dzieci w elementy odblaskowe jest możliwe dzięki sponsorom, m.in.: F.H.U. SAKOWSKA i Rockwool Polska Sp. z o.o.

Urząd Gminy

ul. Przedszkolna1, 07-320 Małkinia Górna

tel. 029 6448000

fax 029 7455118

e-mail: poczta@malkiniagorna.pl

Gmina Oborniki

(woj. wielkopolskie)

Zwalczanie grafficiarzy

Oborniczcy pseudografficiarze zaczęli posuwać się do coraz bardziej zuchwałych aktów swej pseudotwórczości, nie oszczędzając zabytków i świeżo odrestaurowanych fasad budynków. Niszczenie mienia na terenie miasta dokonywane przez te osoby to straty sięgające tysięcy złotych. Do czasu rozpoczęcia akcji mieszkańców oraz właścicieli budynków irytowała bezkarność wandalii. Obawa władz miasta i gminy oraz mieszkańców przed zniszczeniem nowo oddanego do użytku przejścia podziemnego, a także odrestaurowanych zabytkowych kamienic na Rynku spowodowała podjęcie działań, które miały znacznie ograniczyć ten proceder. Problem wandalii, którzy niszczą elewacje budynków przy pomocy spray'u istnieje w większości miast naszego regionu. Nam udało się do pewnego stopnia ten problem wyeliminować poprzez konsekwentne przeprowadzenie przez władze samorządowe kampanii na rzecz walki z wandalizmem. Cel akcji był szeroko rozpropagowany w mediach lokalnych przedsięwzięć, które obejmował m.in.:

- wytyczenie i wskazanie miejsca, w których młodzi ludzie mogą bez obaw realizować swoje artystyczne wizje,
- wyznaczenie nagrody w wysokości 1 000 zł za wskazanie sprawcy dewastacji,
- przeprowadzenie szeroko zakrojonej akcji informacyjnej w mediach,
- dozorowanie przez Policję miejsc szczególnie narażonych na wandalizm.

W trakcie konsekwentnych i systematycznych działań zatrzymano grupę pseudografficiarzy. Akcja informacyjna o ich zatrzymaniu skutecznie odstraszyła osoby oszpecające budynki, w wyniku czego zmniejszyła się liczba zniszczonych obiektów, a w wyznaczonych miejscach pojawiły się ciekawe pod względem artystycznym kompozycje, ujawniające niewątpliwe talenty młodych ludzi i zyskujące przychylność wielu mieszkańców Obornik. Akcja władz miejskich została pozytywnie oceniona przez mieszkańców.

Kampania walki z wandalizmem była przedstawiana w telewizjach: TVP2, TVP3, Polsat, TVN jako skuteczny sposób przeciwdziałaniu wandalizmowi.

Urząd Miasta i Gminy

ul. J. Piłsudskiego 76, 64-600 Oborniki

tel. 061 6559100

fax 061 6559101

E-mail: um@oborniki.pl

Przeciwdziałania przemocy domowej

Celem inicjatywy jest zwiększenie skuteczności działań zmierzających do powstrzymania przemocy domowej, a w szczególności:

- uzupełnienie działań Policji, zbieranie materiałów dowodowych,
- koordynowanie pracy Lokalnej Sieci Wsparcia różnych instytucji, np. Policji, kuratora, szkoły, pracowników socjalnych,
- wspieranie ofiar przemocy.

Oceny efektów osiągnięć trakcie realizacji inicjatywy

Na przestrzeni 2003 roku dokonano analizy 121 spraw osób objętych procedurą leczenia odwykowego. Na podstawie analizowanych spraw w celu pogłębienia informacji przeprowadzono 45 wywiadów środowiskowych z osobami zagrożonymi przemocą domową. W wyniku ww. działań:

1. sporządzono wnioski do Prokuratury Rejonowej o wszczęcie postępowań karnych w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z art. 207 kk – 7 wniosków,
2. wyłączono z akt i przekazano materiały z wywiadów własnych do komendy powiatowej Policji do już wszczętych dochodzeń o przestępstwo z art. 207 kk – 5 wniosków,
3. ujawniono sytuacje konfliktowe, gdzie występuje zagrożenie przemocy w rodzinie – 22 sprawy.

Ponadto na podstawie poczynionych ustaleń:

1. wystąpiono do Zespołu Kuratorów Sądu Rejonowych w Szczecinie o podjęcie działań w celu wykonania zawieszony kary pozbawienia wolności za przestępstwo z art. 207 kk – 2 wnioski,
2. przekazano materiały do komendy powiatowej Policji w Policach z wnioskiem o wystąpienie do Sądu Rejonowego Wydziału Rodzinne o wszczęcie postępowania opiekuńczego wobec rażącego braku opieki nad dzieckiem – 3 wnioski.

Podsumowując, łącznie zebrano materiały wskazujące na popełnienie przestępstwa z art. 207 kk w 12 sprawach. We wszystkich sprawach skierowanych do Prokuratury Rejonowej – komenda powiatowa Policji w Policach podjęła czynności dochodzeniowe. Do końca 2003 roku Komenda Powiatowa Policji w Policach zakończyła wszystkie sprawy, w tym:

- zakończono wniesieniem aktu oskarżenia – w 7 sprawach,
- odmówiono wszczęcia dochodzenia – w 1 sprawie,

- umorzono z braku znamion przestępstwa – 4 sprawy.

Nadmienić należy, że w sprawie, gdzie odmówiono wszczęcia dochodzenia, nie było żadnej podstawy do złożenia odwołania przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ponieważ poszkodowana i główni świadkowie w sprawie ostatecznie skorzystały z art. 182 kpk – odmawiając składania zeznań. Podstawą do umorzenia spraw z braku znamion przestępstwa była również odmowa składania zeznań przez poszkodowanych na zasadzie art. 182 kpk.

We wszystkich sprawach zgłoszonych do Komendy Powiatowej Policji w Policach do końca 2003 roku wykonano czynności, a do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Policach wpłynęły pisma informujące o podjęciu interwencji dzielnicowego: przeprowadzeniu rozmów profilaktyczno-ostrzegawcze i stałym zainteresowaniu sprawą. W każdej ze zgłoszonych spraw podjęto działania w ciągu 14 dni. W sprawach, gdzie ujawniono brak należytej opieki nad dziećmi, komenda powiatowa Policji w Policach skierowała wnioski do Sądu Rodzinnego o wszczęcie postępowania opiekuńczego.

Autorem inicjatywy jest pan mgr Jerzy Moroz, Pełnomocnik Burmistrza Gminy ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zaś Koordynatorem ds. Przemocy domowej - pan Marian Sztobnicki – emerytowany funkcjonariusz Policji.

Urząd Miasta

Rynek 1, 59-100 Polkowice

tel. 076 8474146

fax 076 8451364

E-mail: sekretariat@ug.polkowice.pl

Gmina Prudnik

(woj. opolskie)

Biuro porad prawnych

Z inicjatywy trzech studentów prawa Uniwersytetu Wrocławskiego w marcu 2001 powstało (dzięki pomocy władz miasta Prudnika, które nieodpłatnie użyczyły: lokal, telefon, komputer i fax) czwarte w Polsce, a jedyne w ośrodku pozaakademickim, Studenckie Biuro Pomocy Prawnej.

Zgodnie z założeniami zajęło się ono udzielaniem nieodpłatnych porad prawnych – inicjatywa ta skierowana została do osób, dla których barierą była i jest wysoka odpłatność za pomoc zawodowego prawnika. Z drugiej strony studenci mieli okazję do wykorzystania oraz pogłębienia w praktyce wiedzy zdobytej na uczelni.

Biuro z każdym miesiącem rozwijało się, coraz więcej osób korzystało z jego usług – wyznacznikiem pracy może być liczba osób korzystających z usług młodych prawników; bowiem od początku swojego istnienia SBPP udzieliło porad i pomocy ponad 1500 osobom. Pracując 4 razy w miesiącu udzielano w miesiącu średnio 50 porad i najlepszym dowodem na skuteczność pracy młodych prawników i celowość podjętej inicjatywy jest fakt, iż niektóre osoby kilkakrotnie korzystały już z udzielanej pomocy.

Biuro w trakcie swojej nieodpłatnej pracy udziela pomocy prawnej (z zakresu prawa karnego, pracy, rodzinnego, administracyjnego i cywilnego) w szerokim zakresie: poczynając od pisania pism procesowych, a na reprezentowaniu stron w postępowaniu sądowym kończąc. Studenckie Biuro Porad Prawnych posiada status Stowarzyszenia Zwykłego, liczy w chwili obecnej 7 osób po studiach prawniczych i działając na zasadach wolontariatu w ciągu najbliższych 3 - 4 miesięcy podpisze umowę z Rzecznikiem Praw Obywatelskich w sprawie współpracy.

Mając powyższe na względzie można stwierdzić, iż inicjatywa trójki studentów z Prudnika rozwinęła się zgodnie z ich zamierzeniami, jako skuteczna pomoc dla osób potrzebujących oraz zarazem promocja wiedzy prawniczej wśród społeczności lokalnej, a także jako działanie dyscyplinujące organy władzy publicznej w zakresie procedur podejmowanych przy realizacji określonych zadań publicznych.

Skład osobowy i doświadczenia zdobyte dotychczas przez członków SBPP owocuje tym, że pomoc udzielana jest na coraz wyższym poziomie merytorycznym, co jest korzystne dla osób korzystających z usług biura, jak i samych prawników mogących podnosić swoje kwalifikacje. Potwierdzeniem powyższych słów jest fakt, iż dwie działające w SBPP osoby

otrzymały nominacje do konkursu o tytuł „Prawnik Pro Bono 2003”, organizowanego przez Rzecznika Praw Obywatelskich. Ogółem do nagrody tej nominowano było 35 osób z całej Polski – jedna z ww. dwóch osób w konkursie uzyskała wyróżnienie i fakt ten jest kolejnym dowodem na słuszność podjętej niespełna 3,5 roku decyzji grupy młodych ludzi decyzji, która znalazła zrozumienie i pomoc ze strony władz miasta Prudnika.

Urząd Miasta

ul. T. Kościuszki 3, 48-200 Prudnik

tel. 077 4362021, 4363419

fax 077 4362821

E-mail: um@prudnik.pl

Gmina Pyrzyce

(woj. zachodniopomorskie)

Dodatkowe zajęcia z młodzieżą na rzecz bezpieczeństwa

Jedną z inicjatyw podjętych w celu podniesienia bezpieczeństwa na terenie Gminy Pyrzyce jest odpowiednio ukierunkowana edukacja dzieci i młodzieży. Naszą maksymą jest myśl - „**lepiej zapobiegać, niż usuwać skutki**”, stąd też począwszy od najmłodszych mieszkańców staramy się wyrobić świadomość bezpieczeństwa własnego i innych.

Samorząd Gminy Pyrzyce jest pomysłodawcą wprowadzenia w zakres zajęć przedszkolnych i szkolnych oprócz obowiązujących w programie szkolnym, dodatkowych zajęć ukierunkowanych w stronę bezpieczeństwa. Było to możliwe dzięki nawiązaniu współpracy z dyrektorami tych placówek. Wychowawcy oraz nauczyciele zobowiązani zostali do realizacji z dziećmi tematów z zakresu zachowania wszelkich form bezpieczeństwa zarówno podczas zajęć, a szczególnie poza nimi, gdy niejednokrotnie przez długie godziny dzieci pozostają bez opieki rodziców lub opiekunów.

Program zakłada wieloletnią, etapową i adekwatną do wieku dziecka działalność edukacyjną. Już od najmłodszych lat dzieci są zapoznawane z działalnością Policji, Straży Pożarnej, Pogotowia Ratunkowego. Stopień i zakres przekazywanych informacji rozszerza się wraz ze zdolnością dzieci do przyjmowania, zrozumienia, a przede wszystkim do stosowania wszelkich środków bezpieczeństwa. Rozumie się przez to, że na każdym poziomie wiekowym inne są sytuacje i problemy związane z bezpieczeństwem, zarówno w ruchu drogowym, jak i zachowania zdrowia i życia.

W Gminie funkcjonują cztery przedszkola, siedem szkół podstawowych, publiczne gimnazjum, dwie szkoły ponadgimnazjalne, osiem świetlic (trzy socjoterapeutyczne, pięć środowiskowych) oraz inne placówki: Pyrzycki Dom Kultury, Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy. To właśnie te placówki realizują na szeroką skalę programy związane z bezpieczeństwem, jednocześnie organizując wolny czas dzieciom.

Cel podejmowanych działań

Podobnie, jak inne gminy w naszym kraju, prowadzimy podstawowe programy profilaktyczne oraz staramy się dbać o bezpieczeństwo naszych mieszkańców, zwłaszcza tych najmłodszych. Przyjęta przez nas inicjatywa ma na celu zapewnienie optymalnej edukacji pod względem szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Program zakłada kształtowanie dyscypliny, autokontroli oraz właściwego postępowania dzieci i młodzieży. U najmłodszych

dzieci wyrabia znajomość przepisów drogowych, zwłaszcza poprawnego przekraczania jezdni, uczy, jak dbać o czystość i zdrowie oraz unikania niebezpiecznych zabaw. Sukcesywnie do wieku edukacja przyjmuje szerszy zasięg. Przygotowuje do odpowiedniego życia w społeczeństwie i pełnienia ról społecznych. Rozwija pozytywne interakcje. Uczy poszanowania zdrowia poprzez kształtowanie postawy trzeźwościowej, umiejętności dokonywania właściwego wyboru oraz wzmocnienia woli (np. palić papierosy – nie palić), zapoznaje z mechanizmami fizjologicznymi i psychologicznymi brania narkotyków oraz kontrolowania zażywanych leków, ćwiczy umiejętności radzenia sobie w sytuacjach przemocy. Uogólniając wskazuje jak odróżnić dobro od zła oraz właściwego wyboru postępowania.

Efekty i ocena osiągnięć realizacji programu

W ramach programu „Bezpieczna gmina” realizowana inicjatywa edukacji dzieci i młodzieży przynosi już zamierzone efekty. Prowadzący program dostrzegają wzrost wiedzy i świadomości wśród dzieci i młodzieży, którzy bardziej dojrzałe podchodzą do kwestii bezpieczeństwa. Za ocenę realizacji programu mogą posłużyć konkursy promujące bezpieczeństwo, w których dzieci i młodzież chętnie uczestniczą, niejednokrotnie zdobywając wysokie, nagradzane miejsca, zarówno na szczeblu gminy, powiatu, województwa, jak i kraju. Do najważniejszych konkursów, które mają już kilkuletnią tradycję, zaliczyć można: „Turniej Wiedzy o Ruchu Drogowym” dla szkół podstawowych i gimnazjum oraz „Turniej Wiedzy o Ruchu Drogowym” dla dzieci klas I-III, „Z ekologią na Ty”, „Jak żyć zdrowo”, „Zdrowa szkoła”, „Bezpieczna droga do szkoły”.

Podjęte działania, kładące szczególny nacisk na wpojenie wartości bezpieczeństwa, pozytywnie wpływają na zachowania dzieci i młodzieży. Taką opinię wyrazili policjanci z komendy Policji w Pyrzycach. Jesteśmy pewni, że podjęta inicjatywa wyrobienia nawyku zachowania bezpieczeństwa wyrobi u dzieci jego świadomość, a efekty programu znajdą odzwierciedlenie w całym życiu dorosłego człowieka.

Urząd Miasta

pl. Ratuszowy 1, 74-200 Pyrzyce

tel. 09 15700071, 5701020

fax 09 15700154

E- mail: promocja@pyrzyce.um.gov.pl

Gmina Solec Kujawski
(woj.kujawsko-pomorskie)

**Działalność edukacyjna na rzecz porządku publicznego
(wybrane inicjatywy)**

Celem działań jest kształtowanie u dzieci i młodzieży umiejętności unikania sytuacji stania się ofiarą przestępstwa poprzez uczenie prawidłowych, bezpiecznych zachowań. Cel zostanie osiągnięty poprzez wielokierunkowe przedsięwzięcia będące wynikiem współpracy wielu środowisk, zainteresowanych zmianą niekorzystnej sytuacji. Program ma z założenia charakter dynamiczny i jest na bieżąco oceniany oraz aktualizowany. Udział niezbędnych instytucji i organizacji oraz ułatwienie ich kontaktów operacyjnych, zapewnienie odpowiedniej koordynacji działań, dyscypliny ich wykonawstwa, a także możliwość elastycznego uwzględniania zmieniających się realiów, przyczynia się do sukcesu Programu.

Program realizowany jest w szczególności poprzez:

- kontynuowanie szkolnych programów wychowawczych i profilaktycznych;
- kontynuowanie programu „Niebieski tydzień” w szkołach;
- realizowanie przedsięwzięć zapobiegających wiktyimizacji dzieci i młodzieży;
- kontynuowanie pracy przez Kuratorski Ośrodek Pracy z Młodzieżą;
- kontynuowanie pracy przez świetlice terapeutyczne;
- kontynuowanie pracy przez organizacje pozarządowe;
- inwentaryzację istniejących imprez, zawodów, konkursów dla dzieci i młodzieży oraz rozbudowę propozycji;
- ocenę stopnia wykorzystania obiektów kulturalno-rozrywkowych i sportowych oraz rozbudowę propozycji ich wykorzystania;
- wypoczynek letni z elementami wychowawczymi.

Oto najcenniejsze inicjatywy realizowane przez poszczególne podmioty wdrażające Program:

Zespół ds. wdrażania programu „Bezpieczna gmina”

Opracowano również cykl programów informacyjnych i edukacyjnych pt. „Chcemy żyć bezpiecznie”, które systematycznie były i są emitowane przez telewizję kablową TV „Solec”.

Wyemitowano między innymi następujące bloki tematyczne:

- przedstawienie mieszkańcom programu „Bezpieczna gmina”;
- nasi dzielnicowi;
- bezpieczeństwo dzieci i młodzieży;
- bezpieczeństwo przeciwpożarowe;

- bezpieczeństwo ruchu drogowego;
- alkoholizm w rodzinie i nie tylko;
- bezpieczeństwo nad wodą;
- prawa pokrzywdzonego oraz praca i obowiązki świadka;
- festyn pn. „>Nie< dla używek”.

Przeprowadzono spotkania z właścicielami pubów, restauracji i punktów małej gastronomii. Na spotkaniach ustalono zasady współpracy z władzami samorządowymi i komisariatem Policji w celu utrzymania porządku i bezpieczeństwa w mieście oraz zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

W dniu 21 marca zorganizowano Festyn dla wszystkich szkół sołeckich pod tytułem „>Nie< dla używek”. W organizację imprezy włączyło się Sołeckie Centrum Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Policja i Ochotnicza Straż Pożarna. Utworzono punkt ds. narkomanii. 79 osób uczestniczyło w szkoleniu zorganizowanym przez Krajowe Centrum ds. Narkomanii i AIDS w ramach realizacji wieloletnich strategicznych programów rządowych: Krajowego Programu Zapobiegania HIV, Opieki nad Żyjącymi z HIV i Chorymi na AIDS oraz Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomani na lata 2002-2005. W szkoleniu wzięli udział: nauczyciele, policjanci, pedagodzy i przedstawiciele Zespołu „Bezpieczna gmina” oraz pielęgniarki szkolne. Szkolenie to było I etapem realizowania przez gminę projektu pn. „Narkomanii – Nie”.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej współtworzył i współrealizował projekty Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka oraz Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, podejmowanych na rzecz dzieci i młodzieży. Jest również realizatorem programów:

- „Przeciwko destrukcji w rodzinie”, skierowany na poprawę funkcjonowania rodziny (dysfunkcyjnej, zagrożonej patologią) poprzez działania psychoedukacyjne;
- pomocy dla osób nadużywających alkohol i ich rodzin, skierowany do osób korzystających z pomocy społecznej;
- Projektu Wolontarystycznego, którego celem jest nowe spojrzenie na pracę społeczną oraz propagowanie i rozwijanie obywatelskiego uczestnictwa w zaspokajaniu ludzkich potrzeb.

Środowiskowy Dom Samopomocy wspólnie ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Delfin” organizował między innymi:

- **czas wolny, zabawoterapia:**
 - spotkanie integracyjne „Barwy zimy, wiosny, lata, jesieni”,
 - konkurs sprawności wszechstronnej,

- spotkania integracyjne z młodzieżą gimnazjalną,
 - quiz „Prima Aprillis – uważaj, bo się pomylisz”,
 - konkurs lotniczy;
- **terapię środowiskowo-integracyjną:**
- wyjście do Domu Pogodnej Jesieni – spotkanie z poezją,
 - wyjście na wystawę prac do Gimnazjum zatytułowaną „Czy naprawdę jesteśmy inni”,
 - udział w spotkaniu z Panią Prezydentową Jolantą Kwaśniewską w Soleckim Centrum Kultury – prezentacja Chochlików,
 - udział w I Europejskim Przeglądzie Małych Form Teatralnych Osób Niepełnosprawnych w Soleckim Centrum Kultury w Solcu Kujawskim – prezentacja „Chochlików” i impresji muzycznej „Alicja w krainie Żywiołów”,
 - prezentacja Chochlików dla dzieci niepełnosprawnych ze Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Integracja na sportowo”.

Urząd Miasta i Gminy

ul. 23 Stycznia 7, 86-050 Solec Kujawski

tel./fax 052 3871225

E-mail: solec@cps.pl

Gmina Wołomin

(woj. mazowieckie)

Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży

Działalnością edukacyjną na rzecz szeroko rozumianego bezpieczeństwa i porządku publicznego w naszej Gminie oraz organizacją wolnego czasu dzieci i młodzieży po zakończeniu zajęć szkolnych zajmuje się Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wołominie. W 2003 r. Ośrodek swoją bogatą ofertę programową skierował do dzieci, młodzieży i dorosłych.

Dokonania Ośrodka w 2003 r.

- 11 programów edukacyjno-profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży” „Cukierki”, „Magiczne kryształki”, „Debata”, „Odczuwaj, Ufaj, Mów”, program profilaktyczny NOE i NOE II, „Szkoła wolna od narkotyków”, „Korekta”, „Wyspa skarbów”.
- Przeprowadzenie na grupie 600 uczniów badań uzależnień oraz sytuacji ryzykownych.
- Z zakresu działań edukacyjnych na rzecz dorosłych mieszkańców Wołomina zrealizowano 5 programów: „Jasne granice”, „Warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców”, „Trudne sytuacje wychowawcze – przeznaczone dla rodziców”, „Trudne sytuacje wychowawcze – przeznaczone dla pedagogów szkolnych”.
- Przeprowadzenie 7 szkoleń dla dorosłych : „Wychowywanie bez rywalizacji”, „Tworzenie lokalnego systemu działań profilaktycznych”, „Elementy wychowania bez porażek w pracy wychowawców z rodzicami”, „Praca z dzieckiem nadpobudliwym”, „Warsztaty efektywnej komunikacji”, „Kampania trzeźwy umysł”, „Jak rozminować agresję”.
- Dofinansowanie organizacji 3 festynów z okazji dnia dziecka (jeden organizowano samodzielnie).
- Dofinansowanie imprezy plenerowej „Piknik rodzinny”.
- Umożliwienie wystawienia 2 spektakli profilaktycznych, które zrealizował teatr z Krakowa: „Biały marsz”, „Impreza”.
- 1 program słowno-muzyczny pt. „Jutro jest... wtedy pochylisz się nad sobą”.
- Ośrodek prowadzi punkt konsultacyjny z **telefonem zaufania nr 799-98-73** dla ofiar przemocy oraz dla osób uzależnionych od środków psychotropowych.
- Ośrodek stale współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz realizuje działania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Na terenie Gminy Wołomin działają **cztery świetlice socjoterapeutyczne**. Głównym celem działania świetlic jest stworzenie dzieciom i młodzieży miejsca, gdzie realizowana jest najszerzej pojęta profilaktyka wszelkich zachowań patologicznych, w tym przestępczości. Ośrodek udziela wsparcia finansowego organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność wychowawczo-profilaktyczną, w tym także pozalekcyjną. Są to np. ogniska wychowawcze TPD.

Ośrodek współpracuje między innymi z: Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wołominie, Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Wołominie, Policją, Sądem, Kuratorami Sądowymi, Prokuraturą, Miejskim Domem Kultury, Poradnią Odwykową, Stowarzyszeniem ELEUTERIA, Warszawskim Stowarzyszeniem Abstynenckim, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wołomińskimi parafiami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz innymi organizacjami pozarządowymi.

Wielopłaszczyznowe programy prowadzone w Gminie Wołomin pozwalają w sposób usystematyzowany i ciągły objąć wszystkie środowiska pomagające dzieciom: tj. rodziców, nauczycieli, pedagogów, personel niepedagogiczny, liderów młodzieżowych, placówki wspomagające rodziny (świetlice, ogniska) i tworzyć jednorodną koalicję wychowawczą, świadomą zagrożeń, ale także potrafiącą diagnozować zagrożenia i nieść pomoc w odpowiednim czasie.

Ośrodek w roku 2003 wydatkował kwotę około **438.004,50 zł**.

Dobrym odbiorem społecznym cieszy się w Gminie Wołomin inicjatywa pt. „**Bezpieczna droga do szkoły**”. W naszej Gminie od wielu już lat zatrudnia się tzw. „Stopków”, których zadaniem jest zapewnienie bezpiecznej drogi do szkoły i ze szkoły dzieciom i młodzieży. Należy zaznaczyć, iż w trakcie prowadzenia ww. akcji nie zanotowano żadnego wypadku.

W roku 2003 Rada Miejska w Wołominie podjęła uchwałę w sprawie podjęcia prac nad opracowaniem Strategii Rozwoju Gminy Wołomin. Jednym z celów priorytetowych okazały się zagadnienia z zakresu szeroko rozumianego bezpieczeństwa publicznego. Ustalono cel strategiczny związany z poprawą jakości życia mieszkańców Gminy Wołomin - „**Wołomin – gminą bezpieczną i przyjazną do zamieszkania**”, ustalając jako cel operacyjny poprawę bezpieczeństwa i porządku publicznego, a w szczególności:

- budowę systemu wizyjnego monitorowania miasta, w szczególności miejsc najbardziej zagrożonych przestępczością, w tym stacji PKP,
- modernizacja oświetlenia ulicznego oraz skwerów – poprawa oświetlenia miejsc publicznych zagrożonych przestępczością,

- zapobieganie przestępczości oraz patologii rodzin poprzez kontynuację działań na rzecz realizacji programów profilaktycznych,
- realizację programu „bezpieczna droga do szkoły”,
- współudział finansowy w zakupie specjalistycznego sprzętu dla komendy powiatowej Straży Pożarnej,
- zakup 5 samochodów pożarniczych dla Ochotniczej Straży Pożarnej,
- współudział w finansowaniu uzupełnienia taboru samochodowego komendy powiatowej Policji Wołomin.

Ww. zagadnienia to niewątpliwie zagadnienia z zakresu ogólnych kierunków rozwoju i aktywności samorządu gminnego w działaniach na rzecz poprawy stanu porządku publicznego. Przytaczając powyższe chcielibyśmy wykazać, jak bardzo w Gminie Wołomin ważna jest ta dziedzina życia lokalnego. Dlatego też znalazła swoje miejsce w najważniejszym dokumencie związanym z planowanym rozwojem Gminy - **Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Wołomin**.

Urząd Miasta i Gminy
ul. Ogrodowa 4, 05-200 Wołomin
tel. 022 7876481 do 90
fax 022 7876514
E-mail: um@um.wolomin.pl

GMINY MIEJSKIE

Gmina Jarocin

(woj. wielkopolskie)

Praca społeczna osób skazanych

Opis inicjatywy - przedsięwzięcia	
1. Ogólny opis. Do czego służy i na czym polega praktyka?	<p>Osoby skazane prawomocnym wyrokiem sądu na odbycie kary w formie prac społecznych wykonują prace społecznie użyteczne na rzecz gminy. Są to prace należące do zadań gminnych, przede wszystkim w zakresie utrzymania ładu i porządku na terenie gminy (np. zbieranie śmieci, grabienie liści, wycinanie krzewów, czyszczenie rowów melioracyjnych, wykonywanie drobnych prac budowlano-remontowych). Osoby skazane pomagają także przy organizacji imprez kulturalnych organizowanych przez gminę Jarocin. W ten sposób gmina wykonuje swoje zadania przy minimalnym nakładzie finansowym. Równie ważnym celem powołania tego przedsięwzięcia jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i resocjalizacja osób skazanych.</p>
2. Cele wdrożenia praktyki	<p>Głównym celem projektu jest stworzenie odpowiedniej strategii w rozwiązywaniu różnych problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem <u>resocjalizacji osób skazanych</u>, a więc grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym albo wykluczonych społecznie. Skazany powraca do życia w społeczności, świadcząc jednocześnie na jej rzecz użyteczne usługi. Taka aktywność daje poczucie integralności skazańców ze społeczeństwem; skazana osoba ma poczucie bycia jego członkiem. Daje też szansę na szybki powrót do pełnego życia społecznego po opuszczeniu murów więziennych.</p> <p>Jest jeszcze jeden aspekt wykonywania pracy na rzecz lokalnej społeczności przez osoby skazane – praca taka uczy postaw odpowiedzialności za wspólne dobro. Skazanymi są przede wszystkim osoby, które do tej pory o te dobra nie dbały. Taki charakter pracy z pewnością przyczynia się do zmiany poglądów i budowania postaw obywatelskiej odpowiedzialności.</p> <p>Jednym z ważniejszych celów przedsięwzięcia jest także <u>racjonalne pod względem finansowym wykonywanie zadań gminnych</u>.</p> <p>Wiele samorządów poszukuje rozwiązań, jak realizować zadania gminy, przy jak najniższych nakładach finansowych. Zaangażowanie osób skazanych jest ciekawym rozwiązaniem tego problemu. Mogą oni wykonywać prace porządkowe, związane z utrzymaniem miejskiej zieleni czy też drobne prace remontowe, co jest niewątpliwie dużo tańsze aniżeli w przypadku nabywania tych usług na wolnym rynku.</p> <p>Do końca 2003 roku koszty poniesione przez gminę Jarocin w związku z odpracowaniem przez skazanych zasądzonych godzin wyniosły łącznie niewiele ponad 9 tys. zł. Przeznaczono je na zakup niezbędnych narzędzi (grabie, łopaty, miotły, worki foliowe, ubrania i rękawice robocze, kamizelki ochronne). Z tych środków opłacono również badania lekarskie, ubezpieczenie i usługi transportowe.</p>

3. Inicjatorzy przedsięwzięcia.	Inicjatorem przedsięwzięcia są władze gminy. Przedsięwzięcie jest realizowane przez Urząd Miejski we współpracy z Sądem Rejonowym. Koordynatorem działań związanych z pracą osób skazanych jest Straż Miejska. Uczestnikami projektu są osoby skazane prawomocnym wyrokiem sądu i odbywające kary w formie prac społecznych.
4. Od kiedy opisywane przedsięwzięcie funkcjonuje w praktyce?	Program realizowany jest od marca 2003 r. W okresie od 24.03.2003 do 11.12.2003 r. osoby skazane przepracowały łącznie 4339 godzin. W tym czasie grupa melioracyjna wyczyściła 2545 m rowów. W 2003 roku 47 osób odpracowało w całości zasądzone godziny przez sąd.
5. Na czym polega nowatorstwo i unikalność prezentowanego rozwiązania?	Głównym atutem programu jest czynna resocjalizacja osób skazanych poprzez udział w pracach społecznie użytecznych. Z drugiej strony – taka organizacja pracy pozwala gminie wykonywać niektóre zadania własne przy minimalnych nakładach finansowych.

Urząd Miejski w Jarocinie

Al. Niepodległości 10

63-200 Jarocin

fax: (062) 747 21 82

Referatu Polityki Informacyjnej i Obsługi Klienta

Tel. (062) 747 26 11 wew. 248, 747 21 82

e-mail: office@jarocin.pl

Gmina Lębork

(woj. pomorskie)

Program „Lębork wolny od żebractwa”

Przez ostatnie lata zaobserwowano wzrost zjawiska żebractwa wśród dzieci. Brak konsekwencji w zachowaniu rodziców i patologizacja środowiska rodzinnego powodują, że dziecko nie czuje się bezpiecznie, szuka własnych sposobów realizacji pojawiających się potrzeb. Nie potrafi przyswoić sobie obowiązujących standardów zachowań i logicznego myślenia, gdyż nie ma odpowiednich wzorców w swojej rodzinie. Dzieci tracą jasność postrzegania istniejących sytuacji społecznych.

W związku z tym, że współpraca z osobami dorosłymi nie przyniosła oczekiwanego rezultatu, należało rozpocząć rozwiązywanie problemu od dzieci. Wiadomym było, że zlikwidowanie całościowe występującego zjawiska nie jest możliwe, ale można było podjąć działania w kierunku jego znacznego ograniczenia i zapobieżenia jego rozwojowi.

Problem ten nie był wcześniej rozwiązywany w sposób planowy i na dużą skalę. Dotychczas opierano się głównie na działaniach ze strony Policji, Straży Miejskiej i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Jednak nie przyniosło to zamierzonego efektu, gdyż forma pomocy nie była zorganizowana w jednolity, scentralizowany sposób. Właśnie w tym celu stworzony został program „Lębork wolny od żebractwa”.

I. Skala problemu

Na terenie Lęborka zarejestrowano stałą „działalność” dzieci żebrzących. Są to małoletni w wieku od 6 do 13 lat, głównie z rodzin patologicznych. Najczęściej za wyżebrane pieniądze dzieci kupują słodczyce, ale coraz częściej potrzebują pieniędzy na gry komputerowe, a co gorsza na papierosy i alkohol. W większości rodzin władza rodzicielska nie jest należycie sprawowana i rodzice nie potrafią samodzielnie poradzić sobie z pojawiającymi się problemami albo nie są w stanie ich zauważyć. W niektórych przypadkach dzieci są zmuszane do żebractwa przez rodziców.

II. Program

Uznając za konieczne ograniczenie rozmiarów żebractwa dzieci w Lęborku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – autor programu, powołał specjalny zespół interdyscyplinarny, który wdraża program „Lębork wolny od żebractwa” oraz zajmuje się koordynacją podejmowanych działań.

III. Cele

a) Ogólne:

- ograniczenie żebractwa dzieci na terenie miasta Lęborka i dążenie do całkowitego zlikwidowania zjawiska;
- pomoc dzieciom żebrzącym, przeciwdziałanie marginalizacji tych dzieci, patologii, niedopuszczenie, by wkroczyły na drogę przestępstwa, pomoc ich rodzinom.

b) Szczegółowe:

- wykształcenie w dziecku umiejętności racjonalnego spędzania wolnego czasu,
- praca nad modyfikacją zachowań nieprzystosowawczych, będących wynikiem sytuacji w rodzinie,
- realizacja potrzeby bezpieczeństwa i akceptacji oraz rozwijanie w dziecku poczucia własnej wartości,
- umożliwienie dziecku indywidualnego rozwoju w celu zaspokojenia potrzeb niezależności,
- kształtowanie postaw sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji,
- rozwijanie umiejętności interpersonalnych,
- rozwijanie w dziecku umiejętności radzenia sobie z typowymi problemami charakterystycznymi dla danego wieku.

W skład zespołu wchodzi przedstawiciele władz i organizacji i mają następujące zadania:

Instytucja/ organizacja	Zadanie
Władze miasta	<ul style="list-style-type: none">• Udzielenie poparcia dla działań zespołu• Finansowanie ewentualnych kosztów wynikających z realizacji programu
Policja	<ul style="list-style-type: none">• Monitorowanie, patrolowanie miejsc, w których żebrzą dzieci, każdorazowe powiadamianie rodziców o tym zdarzeniu, konsekwencjach prawnych, informowanie MOPS o zaistniałym przypadku• Okresowe patrolowanie miasta przy współpracy członków zespołu• Utrzymywanie ścisłego kontaktu

	z pracownikami MOPS oraz pedagogami szkolnymi w zakresie tych działań
Pedagodzy szkolni	<ul style="list-style-type: none"> • Umieszczanie dzieci w świetlicach szkolnych • Utrzymywanie kontaktu z rodziną dziecka zebrzącego celem wypracowania metod skutecznej pomocy • Indywidualna praca z dzieckiem • Stały kontakt z pracownikami socjalnymi i policją oraz członkami zespołu
Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie i prowadzenie zajęć z rodzicami i dziećmi z problemem żebractwa
Wydział Oświaty	<ul style="list-style-type: none"> • Pomoc w sprawach organizacyjnych • Udzielanie pomocy członkom zespołu w sprawach urzędowych związanych z realizacją programu oraz informowanie władz miasta o podejmowanych działaniach
Sąd Rodzinny	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca kuratorów z członkami zespołu • Nawiązywanie indywidualnych kontaktów z dziećmi i ich rodzicami
Lęborskie parafie	<ul style="list-style-type: none"> • Informowanie parafian o problemie żebractwa • Pomaganie najuboższym rodzinom w różnej formie • Uczestnictwo w pracach zespołu i innych akcjach związanych z programem
Miejski Dom	<ul style="list-style-type: none"> • Zapraszanie dzieci do udziału

Kultury	<p>w imprezach okolicznościowych i zajęciach</p> <ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z członkami zespołu
Świetlice środowiskowe	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie czasu wolnego dzieci, u których wykryto problem żebractwa, po zajęciach szkolnych • Pomoc w nauce i kształcenie indywidualne • Prowadzenie indywidualnych rozmów z dziećmi w sprawie żebractwa
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczenie w akcjach patrolowych miasta wraz z Policją • Kontakt z rodzicami dzieci • Pomoc terapeutyczna, finansowa, dożywianie dzieci • Organizowanie imprez, zajęć, dożywianie dzieci • Szukanie nowych metod pracy, informowanie mediów i władz miasta o podejmowanych działaniach
Lokalne media	<ul style="list-style-type: none"> • Informowanie społeczeństwa o prawidłowym zachowaniu wobec napotkania żebrzących dzieci • Wypracowanie odruchów zachowawczych, mówienie „NIE”

V. Efekty podejmowanych działań

Dzięki współpracy członków zespołu i jednokierunkowym działaniom, wymiernym rezultatem jest ograniczenie zjawiska żebractwa na terenie Lęborka. Efektem dotychczasowych działań jest przede wszystkim:

- zdiagnozowanie rozmiarów problemu żebractwa,
- powołanie profesjonalnego zespołu zajmującego się tym problemem,
- umieszczenie dzieci żebrzących w świetlicach środowiskowych,

- pogłębienie wiadomości dzieci i młodzieży o problemie społecznym, jakim jest żebractwo, poprzez prowadzenie pogadank na godzinach wychowawczych w szkołach,
- przedstawienie problemu poprzez przeprowadzanie kampanii informacyjnych mieszkańcom miasta,
- wystąpienie z apelem do mieszkańców miasta o zaprzestanie dawania datków pieniężnych żebrzącym dzieciom.

Ocena efektów programu podlega analizie na organizowanych cyklicznie spotkaniach zespołu. Przedstawiane są nowe pomysły i ewentualne problemy realizowanego programu. Istnieje również założenie, aby w przyszłości z dziećmi żebrzącymi pracowali wolontariusze, między innymi poprzez opiekowanie się młodszymi od siebie dziećmi, wspierając je w nauce i spędzając wspólnie z nimi wolny czas.

Urząd Miasta

ul. Armii Krajowej 14, 84-300 Lębork

tel. 0-59 8-624-280 w. 72

fax 0-59 8622427

E-mail: burmistrz@www.lebork.pl

Gmina Łowicz
(woj. mazowiecki)

Miasto jasne i bezpieczne

Wszelkie działania podejmowane przez władze gminne są ukierunkowane na poprawę warunków życia mieszkańców miasta, w tym: poprawę bezpieczeństwa i porządku publicznego. Dlatego bardzo cenną inicjatywą, podjętą przez władze samorządowe miasta Łowicza była przeprowadzona na terenie **miasta modernizacja systemu oświetlenia ulicznego**.

Łowicz jest jednym z najstarszych miast w Polsce. W centrum miasta, wokół Starego Rynku, ul. Zduńskiej i unikalnego w skali światowej trójkątnego Nowego Rynku zlokalizowanych jest najwięcej i najbardziej znaczących obiektów historycznych. Na zabytkowej Starówce zainstalowane zostały latarnie stylizowane na kształt dawnych gazowych latarni, nadające centrum miasta bardzo specyficzny klimat zabytkowego centrum.

Do końca 2002 roku takich stylizowanych latarni zainstalowanych zostało w centrum miasta 243 sztuki, zasilanie których odbywa się za pomocą sieci kablowych. Zabytki znajdujące się w obrębie Starego Rynku zostały szczególnie wyeksponowane poprzez ich iluminację w porze nocnej. Iluminacja łowickiego Rynku wydobywa urodę starej architektury oraz podkreśla klimat tego miejsca. Efekty uzyskane na Starówce zainspirowały samorząd Łowicza do przeprowadzenia modernizacji całego miejskiego systemu oświetleniowego.

Nie tylko poprawa estetyki miasta zdecydowała o tym przedsięwzięciu. Najważniejszym celem było podniesienie poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miasta Łowicza, w tym: ograniczenie przestępczości kryminalnej, poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym, eliminowanie i minimalizacja innych szkodliwych zagrożeń tj. zanieczyszczenie środowiska naturalnego.

Przed modernizacją sieć punktów świetlnych miasta obejmowała 2310 lamp, w tym: 397 lamp usytuowanych na drogach, dla których gmina nie jest zarządcą (drogi krajowe, wojewódzkie i powiatowe). Przeważnie były to energochłonne lampy rtęciowe przestarzałych typów, zainstalowane jeszcze w latach 50-tych i 60-tych. Były one w bardzo złym stanie technicznym, zachodziła więc pilna potrzeba wymiany tych urządzeń. Zdecydowano, że będzie to wymiana energochłonnych, rtęciowych opraw oświetleniowych na wysokoprężne, energooszczędne oprawy sodowe o mniejszej mocy.

Do modernizacji oświetlenia ulicznego obejmującego wybrane ulice w centrum miasta lub ciągi ulic, gdzie było największe zużycie energii elektrycznej, przystąpiono w 2002 roku. Wymieniono wówczas 830 lamp. Prace trwały od października do grudnia 2002 roku.

Inwestycja kosztowała nieco ponad 395 tys. złotych brutto. Środki na sfinansowanie wymiany opraw pochodziły z dochodów własnych oraz kredytu udzielonego przez Bank Ochrony Środowiska z dopłatą z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska Gospodarki Wodnej.

W 2003 roku kontynuowano modernizację systemu oświetlenia ulicznego. W ramach II etapu modernizacji wymienionych zostało kolejnych 607 opraw, a sposób finansowania zadania został zrealizowany w sposób identyczny, jak w I etapie. Prace trwały od sierpnia do października 2003 roku. Wydatkowano na ten cel ponad 323 tys. złotych brutto. Wraz z wymianą opraw, miasto realizowało program modernizacji sterowania oświetleniem ulicznym. W stacjach transformatorowych zainstalowano mikroprocesorowe programatory astronomiczne, które zapewniają bezobsługowe oraz precyzyjne załączanie i wyłączenie oświetlenia w czasie uzależnionym od godzin wschodu i zachodu słońca, czyli według kalendarza astronomicznego. Umożliwiają także wyłączenie całości lub części oświetlenia. Cyfrowe programatory astronomiczne pozwalają na efektywne i racjonalne gospodarowanie energią elektryczną, a ponadto umożliwiają stosowanie korzystnej taryfy oraz przerw w pracy oświetlenia ulicznego w późnych godzinach nocnych. Dzięki temu oszczędności w zużyciu energii elektrycznej przeznaczonej na cele oświetlenia ulicznego dochodzą do 40 %.

Ponadto w 2003 roku dokonano budowy linii kablowej oświetleniowej na 6 ulicach miasta. Wykonano projekt architektoniczno–budowlany na budowę oświetlenia ulicznego dla 2 ulic. W centrum miasta zainstalowano kolejne 54 słupy oświetleniowe stylowe. Są to latarnie zarówno stojące, jak i naścienne. (Obecnie jest ich 365 - stan na 31.12.2004 r.).

Prace wykonane w ramach modernizacji systemu oświetlenia ulicznego przyniosły miastu znaczące efekty. A efekty te oddziałują na korzyść mieszkańców. Przede wszystkim przyczyniły się do poprawy stanu bezpieczeństwa w naszym mieście, w tym:

- ograniczone zostało negatywne zjawisko, takie jak przestępczość, bowiem odnotowano mniej kradzieży z włamaniem, rozbojów i wymuszeń rozbójniczych. W 2003 roku nie odnotowano najcięższej kategorii przestępstw, jakim są zabójstwa. (W 2002 roku odnotowano 1 takie przestępstwo),
- poprawie uległ także stan bezpieczeństwa w ruchu drogowym. W 2003 roku odnotowano spadek liczby kolizji drogowych,
- nastąpiło ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery. Zawartość trujących związków rtęci w lampach sodowych jest czterokrotnie mniejsza niż w rtęciowych. Uległa także zmniejszeniu emisja do atmosfery takich zanieczyszczeń, jak dwutlenek węgla, tlenek węgla, siarki, azotu i inne, co w dużym stopniu ograniczyło zanieczyszczenie środowiska naturalnego,

- ponadto modernizacja oświetlenia poprawiła efektywność świecenia lamp. Dobre oświetlenie niewątpliwie dało mieszkańcom miasta poczucie bezpieczeństwa oraz poprawiło warunki życia mieszkańców miasta,
- przeprowadzona analiza zużycia energii elektrycznej w obrębie zmodernizowanych obwodów oświetleniowych, polegająca na porównaniu analogicznych okresów w 2002 i 2003 roku, wykazała znaczne obniżenie zużycia energii elektrycznej w granicach od 30 % do 65 %. Za tym idzie znaczne obniżenie opłat za energię elektryczną,
- zainstalowane stylowe lampy w centrum miasta poprawiły także ogólną estetykę miasta, co przyczyniło się do zwiększenia atrakcyjności miasta Łowicza.

Dużym osiągnięciem jest także to, że inwestycja ta będzie służyła miastu i jego mieszkańcom przez wiele lat. Za ten wysiłek inwestycyjny miastu przyznano pierwszą nagrodę w konkursie „Najlepiej Oświetlona Gmina Roku 2003”- w kategorii „Kompleksowe inwestycje i modernizacje oświetlenia dróg i ulic”.

Trzeci etap modernizacji oświetlenia ulicznego zakończono w 2004 r. Obejmowała ona głównie ulice znajdujące się poza centrum miasta, na ulicach gminnych, powiatowych i krajowych. Wydatkowano na ten cel ponad 590 tys. złotych.

Urząd Miejski

Stary Rynek 1, 99-400 Łowicz

tel. 046 8309127

fax 046 8309160

E-mail: wso@um.lowicz.pl

Gmina Polanica Zdrój

(woj. dolnośląskie)

Program „Sztuka dla Pokoju – Ludzie do Ludzi” ART – TERAPIA

Zajęcia oraz warsztaty, prowadzone metodą art-eterapii, mają na celu przybliżenie sztuki w różnych jej formach oraz aktywizację społeczną młodych ludzi, pozwalają rozwijać ich wrażliwość i zainteresowania, co w konsekwencji prowadzi do zapobiegania patologiom społecznym i przyczynia się do wzrostu bezpieczeństwa w naszym mieście. Bardzo istotny jest zakres oddziaływań wychowawczych, poprzez organizowanie nie tylko czasu wolnego dzieci i młodzieży, ale także osiąganie konkretnych efektów artystycznych, kulturalnych i społecznych. Celem systematycznych zajęć w sekcjach zainteresowań jest stworzenie poprzez działania artystyczne takich sytuacji, w których dzieci i młodzież pochodząca z rodzin dotkniętych lub zagrożonych patologią i biedą będzie miała możliwość bliższego kontaktu oraz aktywnej i twórczej współpracy z rówieśnikami żyjącymi w społecznie zdrowszych rodzinach, a poprzez to będzie miała również szansę na wyjście ze swojego „zaklętego kręgu”.

Działania podejmowane w ramach projektu „Sztuka dla Pokoju – Ludzie do Ludzi” są swego rodzaju „treningiem” interpersonalnym i intrapersonalnym. Mają pomóc młodym ludziom we wzmocnieniu poczucia własnej wartości, nauczyć ich konstruktywnego rozwiązywania problemów i twórczo ich zaktywizować. Są to niezwykle skuteczne działania propagujące życie bez używek i agresji. Udział w tego typu otwartych warsztatach to swoiste zaproszenie do aktywnej społeczności lokalnej.

Zajęcia artystyczne oraz warsztaty w ramach akcji „Sztuka dla Pokoju – Ludzie do Ludzi” mają charakter integracyjny, uczestniczą w nich dzieci i młodzież z różnych środowisk, także wywodząca się z rodzin zagrożonych patologiami społecznymi.

Ocena i efekty osiągnięte w trakcie realizacji programu

W trakcie roku zrealizowano m.in. 4 spektakle premierowe, 2 wystawy plastyczne, kilkadziesiąt występów i pokazów. Intensywna praca z dziećmi i młodzieżą zaowocowała 2-dniowym blokiem prezentacji, zamykającym trzeci sezon pracy artystycznej MCK, który odbył się w dniach 5-6 czerwca.

Ogółem odbyło się 1010 zajęć (ok. 1.550 godzin zegarowych), w których systematycznie brało udział od 105 do 190 osób w poszczególnych miesiącach. Zadania te uważa się za najistotniejsze, gdyż nie są to krótkotrwałe akcje, ale systematyczne zajęcia, które w sposób stały i regularny oddziałują na dzieci i młodzież. Uczestnicy systematycznych

zajęć oraz warsztatów w ramach projektu „Sztuka dla Pokoju – Ludzie do Ludzi” brali udział w imprezach i festiwalach organizowanych przez MCK o randze ogólnopolskiej oraz międzynarodowej, co stanowiło dodatkową motywację do wzmożonej pracy.

Efekty uzyskiwane taką drogą nie są natychmiastowe, lecz w zamian mają siłę wprowadzania stałych zmian postaw życiowych

Wśród dzieci i młodzieży polanickiej obserwuje się wzrost zainteresowań kulturą i sztuką. Liczba uczestników zajęć artystycznych stale się zwiększa. Zauważyć można wzrost aktywności wśród młodych polaniczan. Miejskie Centrum Kultury stara się wyjść naprzeciw tzw. „zbuntowanej młodzieży”, proponując takim grupom formy aktywności odpowiadające ich zainteresowaniom. Przy Miejskim Centrum Kultury działa zespół muzyki heavy metalowej, który regularnie spotyka się na próbach i występuje na imprezach organizowanych przez MCK. Dużym zainteresowaniem cieszy się także Klub Gier Fabularnych. To niezwykle interesująca forma, gdyż jej odbiorcą jest młodzież, która dotychczas nie odpowiadała na żadne inne propozycje.

Najbardziej wymiernym przykładem efektów działań podejmowanych przez MCK jest uczennica Liceum we Wrocławiu. Osoba ta uczestniczyła w zajęciach i warsztatach art-terapii. Pochodzi z rodziny zagrożonej patologiami społecznymi. Jako uczennica szkoły podstawowej, a później gimnazjum miała problemy z nauką oraz sprawiała problemy wychowawcze. Jako uczestniczka zajęć artystycznych początkowo była nieufna, lecz wkrótce zaczęła czuć się bardzo dobrze, cieszyła się także akceptacją współuczestników zajęć. Coraz bardziej angażowała się w pracę artystyczną, stała się bardziej aktywna, a sukcesy artystyczne dodawały jej pewności siebie, której już nie musiała szukać w innych sferach. Wkrótce przestała jej odpowiadać rola jednej z najgorszych w szkole i postanowiła zostać jedną z najlepszych. W ciągu roku poprawiła swoje oceny szkolne z dostatecznych na bardzo dobre i celujące. W roku 2003 zdobyła kilka nagród i wyróżnień w konkursach recytatorskich o randze wojewódzkiej. Otrzymała z rąk Burmistrza Polanicy – Zdroju nagrodę za wybitne osiągnięcia artystyczne oraz stypendium artystyczne na dalszy rozwój swoich zainteresowań. Dzięki jej namowom na zajęcia do Miejskiego Centrum Kultury trafiły kolejne osoby z zagrożonych kręgów, dla których historia starszej koleżanki stanowi przykład i wzór, do którego dążą. Młodzież „zarażona” aktywnością sama szuka i proponuje wciąż nowe formy działania, zachęcając coraz to nowe osoby.

Działania te może nie zawsze mają efekty mierzalne, ale świadomość, że udało się zapobiec lub ograniczyć zjawiska kojarzone z patologią, że ktoś dzięki udziałowi w programie zmienił swój sposób widzenia świata, znalazł dla siebie alternatywę, jest warte tego, by w dalszym ciągu działania takie realizować i promować, gdyż służą one dobru wszystkich.

Autorami i pomysłodawcami działań artystyczno-profilaktycznych podejmowanych przez Miejskie Centrum Kultury, są: dyrektor Marek Mazurkiewicz oraz instruktorzy artystyczni: Krzysztof Papis, Małgorzata Łukasiewicz, Joanna Rachwał, Joanna Mazurkiewicz.

Urząd Miasta

ul. J. Dąbrowskiego 3, 57-320 Polanica Zdrój

tel. 074 8680600

fax 074 8681046

E - mail: um@polanica.pl

Pruszcz Gdański

(woj. pomorskie)

Działalność edukacyjna wśród dzieci i młodzieży na rzecz porządku publicznego

Jednym z najważniejszych zadań władz samorządowych jest stworzenie bezpiecznego i przyjaznego pod każdym względem miasta. Jego mieszkańcy powinni być przekonani o możliwościach normalnego funkcjonowania w lokalnym środowisku nie obawiając się bezpośredniego zagrożenia o swoje zdrowie, życie i mienie. W przyjętych do realizacji zadaniach na rzecz tworzenia systemu bezpieczeństwa obywatelskiego, szczególna rola przypadła tej grupie mieszkańców, która za kilka lub kilkanaście lat decydować będzie o obliczu miasta.

W 2003 r. ponad 3700 dzieci i młodzieży uczęszczało do placówek oświatowych w Pruszczu Gdańskim. To głównie do nich kierowana była działalność edukacyjna na rzecz porządku publicznego. Na wniosek Komisji Bezpieczeństwa i Przestrzegania Prawa Rady Miasta do procesu wychowawczego włączyła się Straż Miejska, Policja, Państwowa Straż Pożarna i organizacje pozarządowe. Zakres tematyczny zajęć prowadzonych przez powyżej wymienione instytucje zmienia się w zależności od grup wiekowych objętych programem. Proces edukacji rozpoczyna się już w grupach przedszkolnych i klasach „zerowych”. Najmłodszy informowani są, jak rozpoznać strażnika miejskiego, w jakich sytuacjach można skorzystać z pomocy służb mundurowych tzn. policjantów, strażników miejskich i strażaków straży pożarnej.

Dzieciom przedstawia się, jakie sytuacje i zachowania stanowią zagrożenie dla ich zdrowia i życia. Uczy się jak unikać sytuacji niebezpiecznych. Jednym z bloków programowych jest bezpieczeństwo w ruchu drogowym. W ramach niego przekazuje się dzieciom zasady korzystania ze ścieżek rowerowych oraz nauczano prawidłowego przechodzenia przez jezdnię. Ważne jest, aby by jak najwięcej zajęć odbywało się w miasteczku rowerowym, usytuowanym przy Zespole Szkół Nr 2. Ważnym punktem programów profilaktycznych jest bezpieczeństwo dziecka w kontaktach z osobami obcymi.

Policyjny program edukacyjny „POPO” w roku szkolnym 2002/2003 i 2003/2004 był realizowany we wszystkich szkołach podstawowych. Program prowadzono wyłącznie w klasach pierwszych szkół podstawowych i objęto nim łącznie 374 uczniów w 16 klasach. Program został wprowadzony w roku szkolnym 2002/2003. Zajęcia prowadzono w cyklu jedno spotkanie w danej klasie raz w miesiącu. W zależności od tematu zajęć do realizacji „POPO” włączali się również funkcjonariusze Ruchu Drogowego, przedstawiciele Straży

Pożarnej, Wojska Polskiego i innych grup zawodowych zaproszonych przez policjantów prowadzących zajęcia. Dzieci w trakcie realizacji programu otrzymywały elementarze, plany lekcji, zakładki do książek, karty świąteczne z życzeniami, maskotkę Słonika POPO, plakat Słonika POPO. Na koniec roku szkolnego uczniom objętym programem wręczano „Dyplom przyjaciela POPO”.

Przyjęto zasadę przeprowadzania pogadanek i prelekcji w ramach godzin wychowawczych każdorazowo po rozpoczęciu roku szkolnego, przed feriami i wakacjami. Do działań propagujących bezpieczne zachowanie się dzieci i młodzieży nad wodą czynnie włączyła się jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej. Członkowie tego stowarzyszenia uczestniczyli wraz z dziećmi „Zielonej Szkole”. W czasie wspólnego pobytu kreowano wzorce prawidłowych zachowań w sytuacjach zagrożenia życia. W placówkach oświatowych w ciągu roku szkolnego przeprowadzono konkursy mające na celu popularyzację bezpieczeństwa, np. „Bezpieczna szkoła”, „Bezpieczna droga do szkoły”.

W starszych klasach szkół podstawowych oraz w gimnazjach i liceach prowadzono zajęcia na tematy uzależnień od narkotyków, alkoholu itp. Realizowana była III edycja programu profilaktycznego „ODLOT”. Programem objęto 163 uczniów. Młodzież mogła dowiedzieć się o przyczynach sięgania po używki oraz o skutkach uzależnień. Nauczano umiejętności odmawiania i radzenia sobie z trudnymi sytuacjami bez korzystania ze środków odurzających. Dyskutowano o agresji i przemocy rówieśniczej. Uświadamiano młodzieży, jakie są przyczyny zachowań agresywnych. Przekazywano umiejętności wyrażania swoich myśli i uczuć bez szkodenia innym. W ubiegłym roku szkolnym rozszerzono program o 7 dodatkowych zajęć dla rodziców. Podsumowanie programu odbyło w formie KONTAKT-BUSU podczas pikników rodzinnych.

W ramach godzin wychowawczych uczniowie starszych klas szkół podstawowych, gimnazjów i liceów mieli możliwość obejrzenia filmu szkoleniowo-edukacyjnego pt. „Od czego zależy ochrona mieszkania, domu przed kradzieżą”.

Urząd Miasta wraz ze szkołami był organizatorem konkursu plastycznego dla dzieci pod hasłem „Zagrożenia - tego można uniknąć”. Honorowy patronat nad konkursem objął Burmistrz Pruszcza Gdańskiego, który był jednocześnie fundatorem nagród. Na konkurs wpłynęło 140 prac. Najlepsze z nich były eksponowane w budynku Urzędu Miasta w czasie obchodów „Dni Pruszcza”. Na poziomie gimnazjów zorganizowane zostały zawody „Obrony Cywilnej i Krajowego Systemu Ratowniczego”.

Uczniowie pruszczańskich szkół średnich rywalizowali w organizowanych przez Starostwo Powiatowe w „IV Powiatowych Mistrzostwach Pierwszej Pomocy i Obrony Cywilnej”, gdzie zajęli odpowiednio I i III miejsce.

Celem tych przedsięwzięć było zainteresowanie dzieci i młodzieży problematyką zagrożeń pożarami, klęskami żywiołowymi, katastrofami, wypadkami, a także odpowiednimi zachowaniami w przypadku ich wystąpienia.

Urząd Miasta Pruszcz Gdański
ul. Grunwaldzka 20, 83-000 Pruszcz Gdański
tel. (058) 77 59 921
fax (058) 682 34 51
E- mail: urząd@pruszcz-gdanski.pl

Gmina Puławy

(woj. lubelskie)

Program „Alternatywa” zmierzający do zmniejszenia używania środków psychoaktywnych

Podejmowanie działań profilaktycznych zmierzających do zmniejszenia używania środków psychoaktywnych przez młodych ludzi jest zadaniem koniecznym, ale bardzo trudnym. Tym bardziej, że efektem końcowym tych oddziaływań winien być młody człowiek, wyposażony w taką wiedzę i takie umiejętności, które pozwolą mu na satysfakcjonujące życie i dorastanie. Przy projektowaniu profilaktycznych oddziaływań gminy wykorzystują różnego rodzaju strategie. Zasadniczymi pytaniami, które zadają sobie kreatorzy działań profilaktycznych, są: *co?, kiedy? i jak?* Dzięki solidnej diagnozie sytuacji i wskazówkom do dalszej pracy (w Puławach badania na ten temat wykonywane są co 2 lata) można znać odpowiedź na pytania: *co? i kiedy?*.

Na jednym z etapów pracy profilaktycznej w Puławach okazało się, że doszliśmy do punktu, w którym działania profilaktyczne i alternatywne należało zintensyfikować i objąć nimi zdecydowanie więcej osób. Należało znaleźć odpowiedź na pytanie: *jak to zrobić?*. Tak pojawił się Program „Alternatywa”, z którego obecnie korzysta 60 % populacji uczącej się w szkołach podstawowych i gimnazjalnych miasta. Pomysł ten wyrósł z obserwacji, że używanie substancji psychoaktywnych zaspokaja lub ułatwia realizowanie pewnych potrzeb człowieka np. potrzeby bycia zadowolonym, potrzeby przynależności i kontaktu z innymi, uczestnictwa w czymś niecodziennym lub niezwykłym. Wszystkie te cele można uzyskać np. poprzez udział w zajęciach sportowych, turystycznych czy dziennikarskich. Program opiera się na strategii norm społecznych.

Wg twórców tego modelu w kształtowaniu właściwych postaw wśród młodzieży lepiej jest mówić o tym, co dobre i warte naśladowania, niż o tym, co złe i prowadzące do problemów. W ten sposób normą stało się chodzenie na „Alternatywę”, w której udział nie tylko dostarcza pozytywnych wzmocnień, ale jeszcze pozwala przebywać w grupie rówieśniczej i robić ciekawe rzeczy wspólnie. Korzyści dla uczestników to wzmacnianie swojego systemu wartości i pozytywnego obrazu własnej osoby i rozwijanie ważnych kompetencji życiowych. Nie jest to jednak takie zupełnie proste.

W celu osiągnięcia dobrych efektów muszą być spełnione trzy podstawowe warunki:

- propozycje muszą być atrakcyjne,
- muszą znaleźć się w zasięgu ręki młodego człowieka,

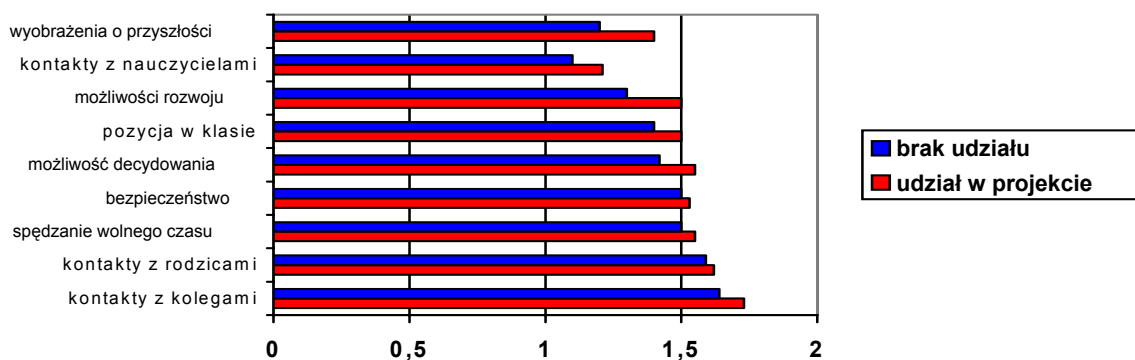
- musi być ktoś tzn. osoba dorosła lub młody człowiek (np. lider młodzieżowy), kto będzie w stanie udzielić odpowiedniego wsparcia w momentach pojawiania się trudności.

Dlatego też projekt ten realizowany jest każdego dnia po zakończeniu zajęć szkolnych. Składa się z sześciu części. Pięć z nich dotyczy pracy z dziećmi i młodzieżą. Cztery z nich to różnorodne propozycje dla dzieci i młodzieży o charakterze sportowym, edukacyjnym i profilaktycznym. Piąta ma charakter socjoterapeutyczny i jest skierowana do młodych osób potrzebujących szczególnej pomocy psychologicznej. Ostatnia część poświęcona jest pracy z rodzicami.

Wykonawcami projektu są same szkoły, na terenie których projekt jest realizowany. W ramach projektu odbywają się zajęcia w grupach 12-osobowych. Tematyka zajęć dostosowywana jest do zapotrzebowania – na początku roku szkolnego wykonywana jest diagnoza zapotrzebowania. Projekt ma charakter otwarty, ponieważ jego zawartość może być w każdej szkole inna. Dzięki temu może stanowić wciąż aktualną odpowiedź na zmieniające się oczekiwania. Projekt promuje rozwijanie zainteresowań innych niż tylko naukowe, w taki sposób, aby dziecko czy też młody człowiek mógł poczuć się odkrywcą i miał możliwość przeżycia choćby małego sukcesu. Oferta zawiera również zajęcia dla rodziców, które mogą być realizowane w formule pracy grupowej (poruszane są problemy wieku dorastania, komunikacji pomiędzy rodzicami i dziećmi, a także zwiększane są umiejętności społeczne rodziców) lub w pracy indywidualnej.

Projekt mogą realizować nauczyciele lub inne osoby, posiadające odpowiednie kwalifikacje. Zależy to od potrzeb konkretnego środowiska szkolnego. Chodzi wyłącznie o to, aby z młodym człowiekiem pracował pełen zapału, twórczy i ambitny dorosły, który kocha to, co robi i który potrafi przekazać swój zapał i doświadczenie drugiemu. Od wprowadzenia projektu do szkół można było objąć szeroką i systematyczną pracą profilaktyczną zdecydowanie większą ilość uczniów niż przed jego wprowadzeniem.

Efekty widać na poniższym wykresie

Relizacja tego projektu pokazała nie po raz pierwszy, że to, co proste, potrafi dać dobre efekty, a przy tym niejednego zadziwić. Poczucie zadowolenia. Wartości podane w skali 0-2

Urząd Miasta

ul. Lubelska 5, 24-100 Puławy

tel. 081 886225, 8862280

fax 081 8879768

E-mail: um@pulawy.pl

Gmina Rumia

(woj. pomorskie)

Program zapobiegania narkomanii

Podstawowe założenia programu diagnozy i zapobiegania zjawisku narkomanii „KONTAKT” opierają się na informacjach, badaniach i wiedzy klinicznej – potwierdzających znaczną skalę zjawiska stosowania przez dzieci i młodzież, jak i dorosłych – środków narkotycznych i alkoholu. Przedstawiany program profilaktyczny wynika z założenia opartego na licznych badaniach, informacjach z różnych źródeł i obserwacjach, że duży odsetek dzieci i młodzieży sięga po różne środki psychoaktywne w sytuacji występującego również w naszym środowisku zjawiska toksycznej epidemii.

1. Cele podejmowanych działań to m.in.:

- ograniczenie liczby osób eksperymentującymi z narkotykami,
- zmniejszenie ilości osób czynnie uzależnionych,
- skrócenie okresu między wystąpieniem objawów uzależnienia a pierwszym działaniem interwencyjnym,
- zwiększenie liczby osób uzależnionych objętych leczeniem,
- zwiększenie skuteczności leczenia,
- ograniczanie ryzyka zdrowotnego wśród osób, które nie chcą porzucić nałogu,
- ograniczanie i następnie wyeliminowanie podaży narkotyków.

2. Adresat inicjatywy – głównym adresatem są dzieci i młodzież gminy oraz inni mieszkańcy głównie Trójmiasta (przyjezdni) mający problem z uzależnieniem.

Program „KONTAKT” obejmuje następujące obszary związane z rozwiązywaniem problemów narkomanii w środowisku lokalnym:

- założenia projektu i opis problemu,
- diagnoza problemu narkomanii w gminie,
- określenie skali zagrożeń i przewidywanej dynamiki problemu narkomanii,
- określanie założeń i celów przeciwdziałania zjawisku narkomanii i jej skutków społecznych,
- przedstawienie propozycji modelu diagnozy i oddziaływań profilaktycznych, szkoleniowych i terapeutycznych oraz przedstawienie stanu realizacji tych zadań,
- przedstawienie propozycji długofalowego programu zapobiegania zjawisku narkomanii.

3. Ocena i efekty osiągnięć w trakcie realizacji programu:

- przeprowadzenie anonimowych ankiet na temat uzależnień wśród uczniów szkół pozwoliło na rozeznanie skali problemu;
- samo stworzenie programu prewencyjnego i wprowadzenie go w życie społeczności lokalnej nie oznacza automatycznie zniknięcia czy ograniczenia problemów, które są przedmiotem prewencji. Stwierdzenie czy program jest skuteczny (na poziomie realizacji zakładanych celów) i czy jest efektywny (na poziomie relacji między wymiernymi efektami a poniesionymi kosztami) nastąpić może jedynie na podstawie badań ewaluacyjnych. A zatem istotnym przeciwdziałaniem zjawisku toksykomanii będą badania ewaluacyjne na poziomie ewaluacji procesu, jak i na poziomie ewaluacji wyników;
- pozytywnym efektem, który osiągnięto w trakcie realizacji programu, jest zwiększenie wiedzy rodziców i pedagogów, pracowników służb MOPS, Straży Miejskiej itp. na temat narkotyków, działania i rozpoznania używania środków psychoaktywnych;
- działania informacyjne dotyczące szeroko rozumianej edukacji społeczności. Są one nastawione na wszechstronne informowanie o skali zagrożenia, warunkach przeciwdziałania problemowi, zachęcają do aktywności i odwagi obywatelskiej (na przykład wobec handlarzy narkotyków). Ponadto edukują w zakresie rozpoznawania używania i nadużywania narkotyków wśród dzieci i młodzieży, a przede wszystkim do szukania pomocy u specjalistów – zgodnie z ofertą umiejscowioną w społeczności. A zatem informacja nie odwołuje się tylko do lęku przed chorobą, ale również do nadziei na jej wyleczenie;
- pożądanym efektem właściwie realizowanych zadań informacyjnych i profilaktycznych jest zwiększająca się liczba osób podejmujących jakąś formę terapii;
- prewencja pierwotna – interwencja następuje przed pojawieniem się problemów zdrowotnych. Zadania w omawianym zakresie realizowane są przez placówki oświatowe, które podejmują działania zintegrowane, dotyczące jak największej ilości czynników ryzyka;
- prewencja wtórna – rozumiemy wczesne wykrycie rozwijającej się, ale jeszcze klinicznie nie objawowej choroby. Filozofią działania na tym poziomie jest równanie stale potwierdzane klinicznie w przypadku uzależnień od środków narkotycznych:

wczesna interwencja = lepsze rokowania

- prewencja trzeciorzędna – polega na leczeniu od początku wystąpienia objawów i zapobiegania nawrotom. Jest to typowa działalność terapeutyczna na różnych poziomach interwencji instytucjonalnej. Równanie dotyczące prewencji wtórnej również i tutaj jest aktualne.

W związku z realizacją programu „KONTAKT” utworzono punkt konsultacyjny, w którym zarejestrowano około 120 osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, udzielono konsultacji dla rodzin, 15 osób skierowano do ośrodka leczenia stacjonarne, 20 osób podjęło terapię indywidualną (najczęściej z dobrym skutkiem).

Przeprowadzono działania w Szkołach Podstawowych nr 1, 6 i 9 w szóstych klasach oraz I i II Liceum Ogólnokształcącym w klasach pierwszych na terenie Rumii z psychoprophylaktyki uzależnień. Przeprowadzono szkolenie pedagogów, pracowników MOPS, Kuratorów Sądowych, Funkcjonariuszy Policji w zakresie diagnozy, pierwszej interwencji i działań profilaktycznych. Wydanie ulotki informacyjnej dla rodziców pt. „Zapobieganie narkomanii”.

Kontynuacja programu ma na celu zwiększenie działań terapeutycznych oraz zwiększenie oferty alternatywnej (organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży). Ponadto od 2000 roku utrzymujemy ścisłą współpracę z Krajowym Biurem Przeciwdziałania Narkomanii w Warszawie (otrzymujemy środki na realizację zadania – Punkt Konsultacyjny). Około 50 % zgłoszeń do Punktu Konsultacyjnego w Rumii, jak również w sąsiadującej Gdyni, (ze względu na anonimowość) jest bezpośrednim wynikiem prowadzonych działań profilaktycznych i interwencyjnych.

Wyniki badań z 2004 roku w porównaniu do podobnych z 2000 roku wykazują, iż nie zwiększył się odsetek uczniów sięgających po narkotyki, jest to wynik prowadzonych działań profilaktycznych.

Groźne też jest obniżanie się progu inicjacji.

Prawdą jest, że wzrosło spożycie alkoholu, szczególnie piwa w związku z szeroką reklamą jako zwykłego napoju.

Z badania ankietowego wynika, że uczniowie zdają sobie sprawę z zagrożeń indywidualnych i zbiorowych związanych z nadużywaniem alkoholu i narkotyków. Poprawiła się komunikacja i współpraca pomiędzy instytucjami i ich pracownikami działającymi w zakresie przeciwdziałania i spotykania się ze zjawiskami uzależnień.

Niepokojącym jest małe zaangażowanie się rodziców i społeczności lokalnej w prowadzone działania pomimo prowadzonych działań. Niepokojąca jest również łatwość dostępu do zakupu narkotyków.

Szczupłość środków finansowych gminy oraz starostwa, pomimo nawiązania szerszej współpracy pomiędzy jednostkami samorządu, nie pozwala na osiągnięcie zadawalających rezultatów w leczeniu osób uzależnionych i ich rehabilitację.

Urząd Miasta

ul. J. Sobieskiego 7, 84-230 Rumia

tel. 058 6710310

fax 058 6719417

E-mail: urzad@um.rumia.pl

Gmina Skarżysko-Kamienna

(woj. świętokrzyskie)

Szkoła przetrwania „Survival”

Wola przetrwania w każdej sytuacji to jeden z najsilniejszych naturalnych instynktów człowieka, ale wiedza o tym, jak przetrwać, nie jest wrodzona. Trzeba się tego nauczyć. Ostatnie lata pokazały, że w chwili występowania klęsk żywiołowych oraz innych katastrof zbiorowych, ludzie stają się często bezradnymi ofiarami. Ważnymi przyczynami bezradności ludzi jest fakt nie przewidywania i brak przygotowania do radzenia sobie w sytuacjach ekstremalnych, stresowych czy nietypowych. Również stan zdrowia społeczeństwa polskiego w tym dzieci i młodzieży jest niezadowalający. Wzrasta zjawisko patologii społecznej: alkoholizm, narkomania, agresja, przestępczość nieletnich. Wszystkie te czynniki mają wpływ na wiktymologiczne zachowania człowieka, a im wcześniej rozpoczniemy pracę nad niwelowaniem ich zgubnego wpływu, tym skuteczniejsze będą nasze działania prewencyjne.

Chcąc aktywnie włączyć się do przygotowania młodzieży do życia we współczesnym świecie, umożliwić jej dokonywanie wyborów odpowiednich z punktu widzenia zdrowia oraz jego zagrożenia klęskami żywiołowymi, jak również zjawiskami patologii społecznej, podjęte zostały działania zmierzające do tworzenia środowiska wspierającego zdrowie w jego szerokim aspekcie.

Dla przyszłych uczestników „szkoły” najważniejszymi argumentami przemawiającymi za powstaniem takiej organizacji były:

- chęć przetrwania i sprawdzenia swoich umiejętności w różnych warunkach terenowych,
- poznanie sposobów radzenia sobie z paniką i strachem,
- poznanie zasad współdziałania w grupie w czasie zagrożenia klęskami żywiołowymi,
- aktywne i pożyteczne spędzanie czasu wolnego,
- wyrobienie umiejętności udzielania pierwszej pomocy osobom pokrzywdzonym.

Cel nadrzędny działalności

Przygotowanie uczniów do działania i radzenia sobie w sytuacjach ekstremalnych, nietypowych oraz kształcenie umiejętności przewidywania następstw i 4 sposobów unikania niebezpieczeństw. W roku szkolnym 2001/2002 powstała tzw. „Szkoła Przetrwania” oparta na zasadach działania „SURVIVALU”, w której uczniowie poznają zasady:

- udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w stanach zagrożenia zdrowia i życia,
- przygotowania warunków bytowania w czasie klęsk żywiołowych itp.,
- współdziałania w grupie w czasie klęsk żywiołowych,

- organizowania i przeprowadzanie ewakuacji osób i mienia,
- posługiwania się sprzętem ratowniczym i alpinistycznym,
- zdobywania wody i żywności,
- przesyłania sygnalizacji i informacji,
- współdziałania w przypadku katastrofy drogowej i kolejowej.

Osiągnięcia uczniów /uczniowie potrafią/:

- ocenić wydarzenia zagrażające życiu i ujmować je w związki przyczynowo-skutkowe,
- przyjmować odpowiedzialność za zdrowie i życie własne i innych ludzi,
- udzielić pomocy poszkodowanym,
- rozpoznawać zagrożenia i reagować na nie w sposób właściwy.

W zajęciach prowadzonych w ramach „Szkoły Przetrwania” brali udział uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjalnej. Zainteresowanie tą formą wykazywali zarówno ci, których „rozpierała energia”, jak również młodzież spokojna, uczniowie bardzo dobrzy i tacy, którzy mieli ciągle problemy z nauką i zachowaniem, dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo, jak również nadopiekuńczych. Bez względu na sytuację rodzinną uczniowie bardzo chętnie brali w zajęciach, chcąc m.in wyrwać się z nadopiekuńczości swoich rodziców, poczuć się częścią grupy. Istotnym aspektem tak żywego zainteresowania młodzieży była chęć sprawdzenia się w trudnych, dotąd niespotykanych sytuacjach. Interesującą grupę stanowili uczniowie mający problemy dydaktyczno–wychowawcze, ponieważ podczas uczestnictwa w zajęciach odkrywali swoje mocne cechy - zdolności, umiejętności - mało znane w codziennej pracy w szkole. Z prowadzonej obserwacji wynika, że uczniowie z problemami wychowawczymi okazali się wspaniałymi organizatorami, ludźmi godnymi największego zaufania.

Sposób realizacji

1. Zajęcia mają dwie formy:

- praktyczną – odbywa się w terenie poza miejscem stałego pobytu(wyjazdy szkoleniowe, obozy),
- teoretyczną – może się odbywać na terenie szkoły.

2. Szkolenia odbywają się na zasadzie etapów szkoleniowych trwających od jednego do kilku dni.

Egzaminy – certyfikaty

1. Uczniowie po zakończeniu wszystkich etapów szkoleniowych i zdaniu egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną z części teoretycznej i praktycznej otrzymują wewnętrzny Certyfikat Szkoły Przetrwania. W rok szkolny 2001/2002 - 2003/2004 zajęcia prowadzone były dla 248 uczniów certyfikat zdobyło – 33 uczniów.

Refleksje powstałe w wyniku prowadzenia „Szkoły Przetwania”

Działalność „Szkoły Przetwania” pełni funkcje kształcącą, wyrabiając w uczniach cechy charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań wynikających z założeń programowych szkoły. Ogromnymi walorami ciężkiej pracy w terenie, było zjawisko znakomitej integracji między wszystkimi uczestnikami tych zajęć. Niezależnie od trudności zadań, uczestnicy pokonywali wszystkie przeszkody i radzili sobie wzajemnie się wspierając, dzięki czemu szansę na przetrwanie w nieznanym terenie wzrastała o 100%. Nocne marsze, forsowanie przeszkód wodnych za pomocą sprzętu alpinistycznego, budowanie schronień, zdobywanie żywności oraz umiejętność udzielania pomocy osobom poszkodowanym wymuszały od młodzieży stałej współpracy między sobą. Ten fakt nauczył ich konsolidacji i pracy w zespole. Młodzież dostrzegła walory działania w dobrze zorganizowanym zespole w którym każdy uczestnik grupy jest odpowiedzialny za zdrowie i życie innej osoby.

Uświadomili sobie fakt, że niewygody w czasie ćwiczeń mogą być niczym w porównaniu z realnymi sytuacjami, w których mogą się kiedyś znaleźć. Uwierzyli, że z każdej sytuacji jest jakieś wyjście, a siedzenie i użalanie się nad własnym losem nie sprzyja rozwiązaniu problemu. Dobre przygotowanie teoretyczne, dobra znajomość terenu, zaufanie do innych członków grupy oraz umiejętność myślenia strategicznego – to czynniki gwarantujące powodzenie.

Podstawowy warunek przy realizacji tego typu programów, to zaangażowanie nie tylko uczestników, ale także opiekunów. Zaufanie które jest tak istotnym czynnikiem musi łączyć całą grupę.

Autorem inicjatywy i prowadzącym szkołę jest *Pan Andrzej Warwas* - Dyrektor Zespołu Szkół Publicznych nr 4 w Skarżysku – Kamiennej.

Urząd Miasta

ul. Gen. Wł. Sikorskiego 18, 26-110 Skarżysko-Kamienna

tel. 041 2520100, 2520117

fax 041 2510200

E-mail: poczta@um.skarzysko.pl

Gmina Wejherowo

(woj. pomorskie)

Program „Praca za długi”

Podstawą opracowania i wdrożenia programu była pogarszająca się sytuacja materialna osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych. Analiza przyrostu zadłużenia lokatorów z tytułu opłat czynszowych wykazała, że znaczącą przyczyną tego stanu jest utrata pracy, wynikająca najczęściej z przyczyn niezależnych od samych zainteresowanych. W tej sytuacji możliwość podjęcia pracy stwarzała szansę na wyjście z pułapki zadłużenia i tym samym przerwanie procesu izolacji tych ludzi, spychania ich na margines życia społecznego i powrotu do aktywnego działania na rzecz swojej rodziny. W okresie od wdrożenia programu tj. od trzeciego kwartału 2003 roku do końca czwartego kwartału 2004 roku uzyskano następujące efekty:

- w ramach umów o pracę na czas określony zatrudniono 31 osób;
- osoby zatrudnione w ramach programu wpłaciły łącznie kwotę 123.500 zł z tytułu zaległych opłat czynszowych wypracowanych tylko w ramach programu;
- uniknięto wszczęcia 26 postępowań sądowych o zapłatę należności i eksmisję z zajmowanego lokalu.

Osoby zatrudnione w ramach programu wykonały następujące prace:

- malowanie klatek schodowych – w 14 obiektach;
- remonty lokali przed zasiedleniem - 11 lokali;
- urządzenie placów zabaw i miejsc wypoczynku – 1 obiekt;
- utrzymanie czystości na terenach wokół budynków (podwórka, place, zieleńce, trawniki, kwietniki itp.) – 42 obiekty.

Szacunkowa wartość wykonanych prac w omawianym okresie wyniosła 256.000 zł.

Duży wpływ na bezpieczeństwo publiczne w mieście Wejherowie ma także Program Robót Publicznych. W miesiącu lipcu 2003 roku w ratuszu miejskim podpisano porozumienie w sprawie tego programu pomiędzy Urzędem Miejskim, Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Zakładem Usług Komunalnych. Program też ma na celu zmniejszenie negatywnych skutków bezrobocia, zapewnienie pracy i wynagrodzeń oraz pomoc ludziom, którzy nie mają pracy, przeżywają ciężkie chwile i są w najtrudniejszej sytuacji materialnej. Na uruchomienie pierwszego etapu tego programu przeznaczono z kasy miasta 40 tys. zł. Programem objęto 30 osób wytypowanych przez MOPS. Zakres prac przygotował Zakład Usług Komunalnych. W wyniku dokonanej oceny osiągniętych efektów podjęto decyzję o kontynuowaniu programu „Praca za długi”. W związku z powyższym w 2005 roku zamierza się:

- zwiększyć średnioroczne zatrudnienie osób zatrudnionych w ramach programu do 18 osób, co oznacza zatrudnienie około 40 osób,
- utworzyć dwie brygady wykonujące prace remontowe i jedną brygadę utrzymania czystości, przy czym stanowiska brygadzystów obsadzone zostaną kandydatami spośród osób zatrudnionych w ramach programu,
- zapewnić merytoryczny nadzór nad wykonywanymi pracami poprzez zatrudnienie inspektora nadzoru budowlanego z odpowiednimi uprawnieniami. Zatrudnienie tej osoby odbywać się będzie również w ramach programu, spośród osób posiadających zadłużenia w opłatach czynszowych,
- ująć w planie remontów dalszych zadań remontowych. Planuje się, że w tym roku zatrudnienie znajdzie 50 osób.

Na zakończenie należy podkreślić - oprócz osiągniętych wymiernych finansowych efektów realizacji programów - ich pozytywne skutki społeczne. O akceptacji tych programów świadczy coraz większa ilość osób starających się o wzięcie w nich udziału (stąd planowane zwiększenie zatrudnienia) i widzących w nim swoją szansę na powrót do aktywności zawodowej i dalsze utrzymanie wynajmowanego mieszkania i zapewnienie minimum socjalnego dla rodziny.

Urząd Miasta

pl. Jakuba Wejhera 8, 84-200 Wejherowo

tel. 058 6721316

fax 058 6721257

E-mail: miasto@wejherowo.pl

MIASTA na prawach POWIATU

Gmina Białystok

(woj. podlaskie)

Program prewencyjny „Dramat i tragedię pozostaw teatrowi”

Teatr, jako istotny element podnoszenia skuteczności i atrakcyjności działań profilaktycznych kierowanych do różnych grup społecznych, powinien być stale obecny w planowaniu programów prewencyjnych, szczególnie adresowanych do dzieci i młodzieży. Tak też się w wielu przypadkach dzieje, jednak najczęściej ogranicza się do opracowania jednego scenariusza powielanego następnie w toku prezentacji realizowanych przez profesjonalne grupy aktorów lub grupę amatorów specjalnie do tego celu wyznaczonych i przygotowanych.

Odmienność podlaskiej inicjatywy polega głównie na przyjęciu następujących założeń:

- istotą alternatywnej i skutecznej profilaktyki adresowanej do młodzieży jest zasada „dać szansę aktywności młodzieży na rzecz młodzieży”;
- scenariusze prezentacji teatralnych powinny dotyczyć najtrudniejszych aktualnych zagrożeń, tj. nietolerancji, przemocy, alkoholizmu i narkomanii w oparciu o własne spostrzeżenia z najbliższego otoczenia (rodziny, szkoły, grupy rówieśniczej);
- prace nad przygotowaniem prezentacji powinni prowadzić z młodzieżą wychowawcy z ich środowiska, aby możliwe było dokonanie diagnozy skali problemów w konkretnym środowisku oraz podjęcie prób poszukiwania dróg wyjścia;
- w trakcie trwania Festiwalu (szczególnie w toku eliminacji strefowych) następuje swoista weryfikacja znacznie zróżnicowanych poglądów na temat identyfikacji rzeczywistej skali zagrożeń oraz postaw prezentowanych przez młodzież w wielu podlaskich szkołach gimnazjalnych (zarówno pomiędzy młodymi aktorami, jak też młodzieżą obserwującą prezentacje festiwalowe);
- obserwacja prezentacji festiwalowych przygotowanych z poszczególnych szkół gimnazjalnych przez wychowawców szkolnych, dyrekcję szkół, przedstawicieli kuratorium, policjantów, przedstawicieli placówek pomocowych, władz samorządowych oraz rodziców z pewnością przynosi refleksje na temat poprawności relacji z młodym pokoleniem. Bardzo wyraźnie widać w poszczególnych społecznościach bariery komunikacyjne pomiędzy dzieckiem a rodzicem, uczniem a nauczycielem oraz

postępującą modę bezkrytycznego przyjmowania przez młodzież negatywnych wzorców postępowania jako swoistą normę;

- absolutne „perełki” wśród prezentacji o doskonałych walorach profilaktycznych i artystycznych, tj. laureaci finału festiwalu stanowią doskonały wstęp do prowadzenia otwartych debat z młodzieżą szkół gimnazjalnych w toku „Teatralnych Poniedziałków Profilaktycznych”;
- ewaluacja programu jest realizowana między innymi poprzez organizację spotkań ze wszystkimi opiekunami amatorskich grup teatralnych z terenu woj. podlaskiego, w których uczestniczą przedstawiciele placówek pomocowych, kuratorium, Policji oraz środowisk artystycznych. Zasadniczą kwestią w toku tego typu spotkań jest ocena odbioru przez młodzież programu w poszczególnych środowiskach.

Pierwszy Etap szkolny – praca wychowawców z młodzieżą gimnazjalną w zakresie identyfikacji problemów dotyczących młodzieży oraz opracowania formy prezentacji teatralnej zawierającej wyraźne przesłanie o walorach profilaktycznych.

Drugi Etap eliminacji strefowych i finału wojewódzkiego – konfrontacja przygotowanych prezentacji z młodzieżą gimnazjalną w poszczególnych regionach województwa podlaskiego oraz specjalistami reprezentującymi: Kuratorium Oświaty, teatry profesjonalne, Policję, Młodzieżowy Ośrodek Terapii i Readaptacji „Etap”, Młodzieżowy Ośrodek Konsultacji i Terapii „Mokit”, Zakład Poprawczy.

Trzeci Etap – organizacja „Teatralnych Poniedziałków Profilaktycznych” w oparciu o laureatów Festiwalu Małych Form Teatralnych pod hasłem „Dramat i tragedię pozostaw teatrowi”. Wstępem do debaty z młodzieżą szkół gimnazjalnych prowadzonych przez specjalistów reprezentujących: Kuratorium Oświaty, teatry profesjonalne, Policję, Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku, Młodzieżowy Ośrodek Terapii i Readaptacji „Etap”, Młodzieżowy Ośrodek Konsultacji i Terapii „Mokit” oraz Zakład Poprawczy - są prezentacje teatralne przygotowane przez młodzież.

Realizatorzy:

- komenda wojewódzka Policji w Białymstoku,
- Teatr Dramatyczny im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku,
- komendy miejskie i powiatowe Policji woj. podlaskiego,
- Teatr Lalki i Aktora w Łomży,
- Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki w Suwałkach,
- Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku,
- Młodzieżowy Ośrodek Terapii i Readaptacji „Etap”,
- Młodzieżowy Ośrodek Konsultacji i Terapii „Mokit”,

- zakład poprawczy,
- kuratorium oświaty.

Cele podejmowanych działań

1. Stworzenie w środowisku młodzieży skutecznych mechanizmów obronnych wobec negatywnych zjawisk społecznych, takich jak: narkomania, alkoholizm, przemoc i nietolerancja.
2. Ukazanie destruktywnych skutków stosowania przemocy rówieśniczej oraz wykształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach nacisku ze strony grupy.
3. Promowanie zdrowego stylu życia oraz ukazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego – wolnego od używek i zachowań agresywnych.
4. Ograniczenie demoralizacji i przestępczości wśród nieletnich poprzez zahamowanie niekorzystnych tendencji w zakresie narkomanii i alkoholizmu.
5. Pobudzenie aktywności wychowawców szkół gimnazjalnych z terenu woj. podlaskiego na rzecz organizowania amatorskich grup teatralnych.
6. Integracja środowiska lokalnego w walce przeciwko negatywnym zjawiskom społecznym dotyczącym młode pokolenie.

Realizacja programu możliwa jest dzięki pracy własnej wniesionej przez poszczególnych realizatorów programu, a także środkom przekazywanym przez samorządy lokalne oraz fundatorów nagród. Autorkami programu są: *sierż. Aneta Łukowska* oraz *sierż. Ewa Puciłowska* z Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku.

Urząd Miejski

ul. Słonimska 1, 15-028 Białystok

tel. 085 7329325

fax 085 7414324

E-mail: bpm@city.bialystok.pl

Gmina Elbląg
(woj. warmińsko-mazurskie)

Program „Bezpiecznie jeżdżę na rowerze”

Rada Miejska w Elblągu w 1999 r. uchwaliła Program „Bezpieczny Elbląg”. W ramach tego programu realizowane jest wiele inicjatyw i programów, jednym z nich jest Program „Bezpieczna Droga”. Odpowiedzialnym za realizację Programu jest Komisja Problemowa „Bezpieczna Droga”, w skład której wchodzi przedstawiciele Urzędu Miejskiego, Policji, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej, Zarządu Fiat Auto Poland Elbląg, Automobilklubu Elbląg, Przedsiębiorstwa Dróg i Mostów, Zakładu Komunikacji Miejskiej i inni. Przedsięwzięcia koordynacyjne Komisji wynikają także z „Programu poprawy stanu bezpieczeństwa na ulicach miasta Elbląga” przyjętego do realizacji przez Radę Miejską w 1997 r. oraz „Raportu o stanie bezpieczeństwa ruchu drogowego w Elblągu”, który jest opracowywany do prowadzenia prawidłowej analizy zdarzeń drogowych i podejmowania właściwych wniosków w kierunku poprawy bezpieczeństwa.

Celem Programu „Bezpieczna Droga” jest zahamowanie w mieście tendencji wzrostowej liczby wypadków komunikacyjnych oraz zmniejszenie ilości ich ofiar. Komisja Problemowa związana z realizacją tego programu przyjęła zadania związane m. in. z jego popularyzacją i prowadzeniem edukacji mającej uświadomić sposoby uchronienia się przed byciem ofiarą wypadku, działania związane z poprawą infrastruktury drogowej oraz rozwiązaniami komunikacyjnymi zapewniającymi bezpieczniejsze niż dotychczas warunki ruchu drogowego. Program ten skierowany jest do wszystkich mieszkańców miasta, a szczególnie do użytkowników dróg oraz dzieci i młodzieży.

Jego realizacja prowadzona jest w wielu obszarach. I tak: z działań poprawiających bezpieczeństwo ruchu drogowego wykonuje się na drogach wiele przedsięwzięć inwestycyjnych m.in. ażyle dla pieszych wraz z oznakowaniem znakami fluorescencyjnymi, progi zwalniające (w 2005 r. planuje się zakup ponad 70 sztuk progów) oraz sygnalizacje świetlne. Ważnym elementem jest doskonalenie układów komunikacyjnych, poprawa organizacji ruchu oraz realizacje wielu zadań inwestycyjno–modernizacyjno–remontowych. Do ważnych inwestycji przeprowadzonych na terenie Elbląga należą m.in. budowa mostu drogowego przez rzekę Elbląg wraz z drogą dojazdową, przebudowa skrzyżowania ul. Brzeskiej i Browarnej. Powstały m. in. informacje drogowskazowe, kierujące ruch tranzytowy na nową Trasę Unii Europejskiej, skoordynowano sygnalizację świetlną – tak zwaną zieloną falę – w ciągu ulic Hetmańskiej i Ogólnej, usprawniono sygnalizację świetlną na skrzyżowaniach ulic Grunwaldzka – Lotnicza, Tysiąclecia – Hetmańska i in.

Urząd Miejski w 2003 r. brał aktywny udział w pracach związanych z rozpoczęciem budowy węzła drogowego Elbląg – Wschód. Jedną z inwestycji mającej na celu poprawę poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Elbląga była realizacja systemu monitoringu wizyjnego oraz zakup fotoradarów. Obecnie na terenie miasta funkcjonują 4 kamery wizyjne (w bieżącym roku planuje się realizację 10 nowych punktów obserwacyjnych) oraz 15 punktów pomiaru szybkości z użyciem fotoradarów. Funkcjonowanie tego systemu umożliwia całodobową rejestrację zdarzeń kryminalnych, wykroczeń oraz gromadzenie materiału dowodowego na potrzeby postępowania przygotowawczego lub w sprawach o wykroczenia. System ten znacznie poprawia poczucie bezpieczeństwa mieszkańców oraz zwiększa szybkość podejmowanych interwencji przez Policję. Zauważono silne oddziaływanie prewencyjne zainstalowanych kamer, zwłaszcza w poprawie zachowania się pieszych.

Inwestycje to jeden z obszarów działalności na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Innymi podejmowanymi przez Komisję Problemową były działania organizacyjno – edukacyjne. I tak: w szkołach podstawowych prowadzone były konkursy na kartę rowerową, w gimnazjach na kartę motorowerową, a w szkołach ponadgimnazjalnych na prawo jazdy. Poza tym zakupiono i przekazano szkołom materiały dydaktyczne tj. książeczki „Kodeks rowerzysty” dla wszystkich uczniów klas IV szkół podstawowych, a także „Zima” i „Pierwsza pomoc”.

W celu podniesienia poziomu świadomości społecznej w zakresie zagrożeń w ruchu drogowym prowadzone są także spotkania, pogadanki, prelekcje w szkołach – przy udziale przedstawicieli komendy miejskiej Policji i komendy miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Elblągu, a dla dorosłych obywateli miasta organizowane są rajdy samochodowe, konkursy na najlepszego kierowcę, turnieje wiedzy o bezpieczeństwie i przepisach ruchu. Przeprowadza się także szkolenia grup ratowników drogowych.

W ramach Programu, w okresie wakacji i ferii kontrolowane są autobusy przewożące dzieci i młodzież na wypoczynek, a w czasie roku szkolnego prowadzone są akcje – bezpieczna droga do szkoły oraz kontrolowane są autobusy tzw. gimbusy dowożące dzieci i młodzież do i ze szkoły.

O wszystkich poczynaniach w ramach Programu „Bezpieczna Droga” mieszkańcy miasta informowani są w formie wystąpień, wywiadów i reportaży w lokalnych mediach. Jednym z elementów kontaktu ze społeczeństwem jest przekazywanie aktualizowanych raz w tygodniu informacji o zmianach w organizacji ruchu drogowego, występujących zagrożeniach na drogach i utrudnieniach związanych z robotami na drogach. Wprowadzono także możliwość zasięgnięcia telefonicznych porad w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego u pracowników UM. Osoby te wyjaśniają zagadnienia związane

z bezpieczeństwem ruchu drogowego oraz uczą kierowców i pieszych poprawnych zachowań na drodze.

Oceniając stan bezpieczeństwa należy stwierdzić, że w okresie funkcjonowania Programu „Bezpieczna Droga” uległ on znacznej poprawie. Wyraża się to w mniejszej ilości osób zabitych - w 2003 r. – 2 osoby, w 2002 r. – 3 osoby, podczas gdy w 2001 r. – 11 osób. Poza tym w wyniku wyżej opisanych działań zauważa się znaczny wzrost świadomości społecznej w zakresie zagrożeń w ruchu drogowym oraz coraz większe zainteresowanie i zaangażowanie mieszkańców miasta w przedsięwzięcia realizowane na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego.

1. Autorami inicjatywy są członkowie Komisji „Bezpieczna Droga”. Komisja wchodzi w skład Rady Programowej – Komisji Bezpieczeństwa i Porządku i realizuje wytyczne Programu „Bezpieczny Elbląg – Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego”.
2. Mając na uwadze bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w poruszaniu się po drogach, a także zwiększenie ich wiedzy o zasadach i przepisach ruchu drogowego, członkowie Komisji „Bezpieczna Droga” podjęli inicjatywę wydrukowania „Kodeksu rowerzysty”. Książeczka ta w sposób przejrzysty i jasny w formie ilustrowanej uczy, jak należy poruszać się rowerem, by uniknąć wielu niebezpieczeństw, pokazuje różne sytuacje drogowe, zagrożenia i znaki drogowe, których znajomość umożliwi zdobycie karty rowerowej.
Środki na wydrukowanie Kodeksu rowerzysty zostały wyasygnowane z budżetu miasta. W 2003 roku przeznaczono na ten cel 7 300 zł. – wydrukowano ok. 4950 egzemplarzy.
3. Adresatami inicjatywy są dzieci i młodzież szkół podstawowych i gimnazjów, a w szczególności uczniowie IV klas szkół podstawowych.
4. Bezpieczne poruszanie się po drogach jest ważnym elementem edukacji szkolnej. Wiedzę z tego zakresu uczniowie zdobywają na zajęciach z wychowania komunikacyjnego. Kodeks rowerzysty stanowi pomoc dydaktyczną wykorzystywaną na tych zajęciach, a szczególnie pomocny jest on w przygotowaniu dzieci do egzaminów na kartę rowerową.

Ponadto w celu praktycznej nauki poruszania się po drogach uruchomiono, wyposażone w znaki drogowe, „Miasteczko Ruchu Drogowego”.

Ważnym czynnikiem zachęcającym dzieci do zdobywania wiedzy z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego stanowią turnieje.

Na terenie miasta odbywają się turnieje w trzech kategoriach, tj. „Karta rowerowa” (biorą w nich udział szkoły podstawowe - uczniowie biorący udział w turnieju uzyskują kartę

rowerową - w 2003 r. otrzymało ją 639 dzieci, a w 2004 r. 813), „Karta motorowerowa” oraz „Prawo jazdy”.

Książeczki „Kodeks rowerzysty” wykorzystywane są także do prowadzenia przez komendę miejską Policji w szkołach pogadank, prelekcji nt. bezpieczeństwa ruchu drogowego. Poza tym komenda miejska Policji organizuje bezpłatne akcje znakowania rowerów.

5. W wyniku prowadzonej akcji oraz efektywnej współpracy Urzędu Miejskiego, komendy miejskiej Policji oraz elbląskich szkół osiąga się zamierzony cel. Coraz większa ilość uczniów świadomie i z rozwagą korzysta z jazdy rowerem po drogach. Zmniejsza się natomiast liczba nieletnich biorących udział w kolizjach drogowych.

Program „Bezpieczny Elbląg” to w głównej mierze program edukacyjny, który poprzez działania popularyzacyjno – informacyjne wpływa na poprawę bezpieczeństwa i porządku publicznego w mieście. Na szczególne podkreślenie zasługują działania w elbląskich szkołach i placówkach oświatowych, które poprzez popularyzację i odpowiednio przekazane informacje, zwiększają wśród dzieci i młodzieży poczucie bezpieczeństwa w szkole i w drodze do niej. Wzrósł także poziom ich świadomości w zakresie niebezpieczeństw, na jakie są narażone i sposobów przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Urząd Miejski

ul. Łączności 1, 82-300 Elbląg

Tel. 055 2353536

Fax 055 2353555

E-mail: umelblag@elblag.com.pl

Gmina Gdańsk

(woj. pomorskie)

Projekt pilotażowy systemu działań profilaktycznych pt. „Uczeń Mistrza”, czyli bezpiecznie, mądrze, zdrowo w naszej szkole

Straż Miejska w Gdańsku od 2000 roku realizuje autorski program profilaktyczny: „Bez strachu, agresji - bezpiecznie” - na rzecz zapobieganiu popełnianiu przestępstw i wykroczeń, a także zmniejszenia skali zjawisk kryminogennych. W ocenie pedagogów i rodziców program w zdecydowany sposób wpłynął na poprawę poczucia bezpieczeństwa w rejonie placówek oświatowych, o czym świadczą pozytywne recenzje i oceny prezentowane na corocznych spotkaniach z dyrektorami szkół i pedagogami.

Program ten składa się z następujących programów cząstkowych:

- **Nie szkodzić** - czyli wychowanie w poszanowaniu prawa, w programie tym przekazujemy informacje o zakresie obowiązków, nakazach i zakazach przewidzianych ustawą o postępowaniu wobec nieletnich;
- **Bezpieczne dzieciństwo i młodość** – program, w ramach którego funkcjonariusze informują o zagrożeniach i sposobach ich unikania;
- **Narkotyki - ze mną nie wygrasz!** – czyli tropem dilerów w szkołach, mówiący o zagrożeniach i odpowiedzialności z tytułu używania narkotyków;
- **Postępowanie ze zwierzętami** – program o prawidłowym zachowaniu się dzieci wobec ataku psa;
- **Strażnik siły** – program przeciwdziałania przemocy w szkole;
- **Strażnik trzeźwości** - program przeciwdziałania przestępczości przez działania profilaktyczne na rzecz ograniczenia spożywania alkoholu wśród nieletnich;
- **EKO – strażnik** - program na rzecz zmniejszenia skali wandalizmu i zanieczyszczenia miasta;
- **Dobry rodzic, dobry nauczyciel wie! - czytaj o swoich dzieciach** - program profilaktyczny, edukacyjno-informacyjny dla rodziców i wychowawców, jak nauczyć się rozumieć to, co dzieje się z dzieckiem w okresie dorastania.

Programy te realizowane są w placówkach oświatowo –wychowawczych.

Cel główny programu

Skorelowanie programów wychowawczych, profilaktycznych i dydaktycznych szkoły z programem na rzecz zapobiegania popełnianiu przestępstw i wykroczeń, a także z inicjatywą na rzecz zmniejszenia skali zjawisk kryminogennych w Gdańsku pn. „Bez strachu, agresji –bezpiecznie”. Celem programu poprawa skuteczności działań

profilaktycznych i wychowawczych poprzez współdziałanie Straży Miejskiej z innymi podmiotami.

Cele szczegółowe

- Poszerzenie, uzupełnienie wiedzy w zakresie rozwiązywania problemów.
- Zmniejszenie skali zagrożeń młodzieży poprzez współpracę z młodzieżą.
- Wypracowanie jednolitego systemu reagowania dorosłych na nieprawidłowości w zachowaniu młodzieży.
- Zbilansowanie i wykorzystanie możliwości współpracy ze środowiskiem lokalnym.
- Wypracowanie we współdziałaniu, profesjonalnych działań edukacyjnych na rzecz poprawy bezpieczeństwa w szkole.

Formy realizacji programu

Udział w obozie integracyjnym, spotkania, zajęcia warsztatowe, debaty, imprezy, wypracowanie wspólnie ścieżki edukacyjnej na poszczególnych przedmiotach skorelowanej z treściami programu „Bez strachu, agresji – bezpiecznie”, usystematyzowanie wspólnych działań profilaktycznych i wychowawczych na podstawie programów szkolnych.

Realizatorzy

Strażnicy miejscy, pedagodzy, konsultanci Centrum Edukacji Nauczycieli, pracownicy Uniwersytetu Gdańskiego i inni (np. Pałac Młodzieży).

Wstępny zakres współdziałania i wzajemnego wsparcia realizatorów projektu programu:

- 1) warsztaty dla nauczycieli klas I - poszerzające edukację zawartą programach profilaktycznych na poszczególnych przedmiotach;
- 2) warsztaty przedmiotowe dla nauczycieli celem wypracowania scenariuszy zajęć wprowadzających elementy edukacji na rzecz bezpieczeństwa na poszczególne przedmioty (ścieżki edukacyjne) - opracowanie pakietów edukacyjnych i przeszkolenie kadry do prowadzenia tych zajęć;
- 3) warsztaty dla funkcjonariuszy Straży Miejskiej celem wypracowania pakietów edukacyjnych do zajęć prowadzonych w ramach programów profilaktycznych;
- 4) warsztaty wspólne nauczycieli i funkcjonariuszy na rzecz wypracowania harmonogramu zajęć;
- 5) wspólna praca nad regulaminem zachowań obowiązującym: w szkole, na imprezach i wycieczkach szkolnych;
- 6) opracowanie pakietu edukacyjnego dla nauczyciela w zakresie podjęcia współdziałania w konkretnych sytuacjach zagrożeń i kryzysu (przepisy prawa, kompetencje i uprawnienia oraz obowiązki poszczególnych instytucji);

- 7) wprowadzenie obowiązku reagowania i podejmowania interwencji w każdym zauważonym przypadku zagrożenia, obowiązek ostatecznego wyjaśnienia problemu udzielenia pomocy, przerwania niebezpiecznych zachowań, usunięcia i wyeliminowania nieprawidłowości - wypracowanie procedur działania służb i nauczycieli;
- 8) wypracowanie zasad i regulaminów zachowań na imprezach szkolnych takich, jak dyskoteki, wycieczki;
- 9) określenie tematów na spotkania z rodzicami w ramach wywiadówek;
- 10) ustalenie odrębnych spotkań z rodzicami dzieci stwarzającymi problemy wychowawcze;
- 11) ustalenie z samorządem uczniowskim zakresu współpracy w programach profilaktycznych – negocjacja, spisanie kontraktów (różne zakresy w poszczególnych klasach lub takie same);
- 12) przedłożenie propozycji spotkań z ciekawymi ludźmi z pokolenia rodziców, dziadków najlepiej z grona własnego lub takich z którymi uczniowie sami zorganizują spotkania;
- 13) ustalenie ilości i tematów debat;
- 14) określenia wymogów, jakie powinien spełnić nauczyciel starający się o awans w zakresie pracy na rzecz rozwiązywania problemów wychowawczych we współpracy ze środowiskiem na rzecz bezpieczeństwa, przez instytucje współpracujące i egzekwowanie tych kryteriów przy wydawaniu zaświadczeń o współpracy;
- 15) współpraca w zakresie tematów prac dyplomowych – praca studenta nad problemem wychowawczym;
- 16) wolontariat studentów na rzecz pracy z młodzieżą zagrożoną patologią;
- 17) porozumienie z Uniwersytetem Gdańskim na rzecz stałej współpracy grupy studentów w realizacji programu przez okres 3 lat w zakresie zarówno ewaluacji, jak i realizacji projektu.

W przypadku uzyskania pozytywnych efektów planujemy opracować projekt celem uzyskania środków z funduszy europejskich na wprowadzenie takiego systemu współdziałania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w innych placówkach kształcenia gimnazjalnego.

Urząd Miejski

ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk

tel. 058 3236000

fax 058 3023941

E- mail: umg@gdansk.gda.pl

Gmina Olsztyn
(woj. warmińsko-mazurskie)

**„TAXI – OKO” – „żywy monitoring” - system współdziałania Policji
i podmiotów pozapolicyjnych**

Począwszy od końca 1999 roku na terenie miasta funkcjonuje program „TAXI – OKO”, który polega na stworzeniu i działaniu systemu bieżącego powiadamiania o zagrożeniach Policji i innych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo obywateli i porządek publiczny służb przez podmioty pozapolicyjne. W skład podmiotów niepolicyjnych działających na rzecz bezpieczeństwa w mieście w ramach systemu wchodzi aktualnie 7 korporacji taxi oraz Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej.

Istotą działania systemu jest bieżące powiadamianie i alarmowanie przy użyciu środków łączności radiowej Policji, a także innych właściwych służb (Straży Pożarnej, Straży Miejskiej, Pogotowia Ratunkowego i innych – za pośrednictwem Dyżurnego Miasta) o zagrożeniach, dostrzeżonych nieprawidłowościach i naruszeniach prawa. Każdy z uczestników systemu (kierowca taksówki, kierowca autobusu miejskiego) wyposażony w swoim pojeździe w specjalne środki łączności radiowej może poprzez funkcjonowanie w systemie także liczyć na natychmiastową pomoc Policji i innych uczestników systemu (gdy znajdzie się w sytuacji zagrożenia). Poza chęcią natychmiastowego uzyskania pomocy uczestnicy systemu dokonują zgłoszeń o zagrożeniach anonimowo. Program „TAXI – OKO” jest przykładem zaktywizowania podmiotów wielu podmiotów na rzecz działań z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego we własnym otoczeniu na niespotykaną dotąd skalę. Podkreślić przy tym należy, że omawiany Program stanowi rozwiązanie systemowe, znacznie bardziej praktyczne od spontanicznych form społecznej aktywności. Automatycznie system stanowi „kopalnię informacji” o zagrożeniach dla innych właściwych służb i umożliwia im odpowiednią i szybką reakcję na nie, co przyczynia się to dodatkowo do wzrostu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców danego powiatu, czy gminy.

**Wydział Zarządzania Kryzysowego
i Ochrony Ludności Urzędu Miasta
Pl. Jana Pawła II 1 10 – 101 Olsztyn
tel. 0 – 89 527 27 55
E mail: sekretariat@kryzys.olsztyn.pl**

Gmina Słupsk
(woj. zachodniopomorskie)

Inicjatywa w formie programu pn. „Prewencja, ale inaczej”

Ze statystyk policyjnych i badań pedagogów wynika, iż gimnazjaliści stanowią najbardziej kryminogenną część społeczeństwa naszego miasta. Głównym celem /ideą/ tego cyklicznego, edukacyjnego programu jest zmniejszenie skali i rozmiarów tego negatywnego zjawiska. Każda edycja programu obejmuje wszystkich uczniów gimnazjów Słupska np. w roku szkolnym 2003/2004 - 4163 uczniów, a w roku szkolnym 2004/2005 – 4145 uczniów. Od roku szkolnego 2003/2004 programem objęto również wszystkich gimnazjalistów z trzech przyległych do miasta gmin wiejskich. Jest realizowany przez Stowarzyszenie „Bezpieczny Region Słupski”, wspólnie z Komendą Miejską Policji w Słupsku, Zespołem „Bezpieczne Miasto” i Wydziałem Oświaty UM. Coroczna edycja programu trwa od września do lutego lub marca.

Realizacja programu polega na:

- przeprowadzaniu we wszystkich klasach, każdego gimnazjum pogadanek przez policjantów, strażników miejskich, nauczycieli, pedagogów szkolnych i członków Stowarzyszenia „Bezpieczny Region Słupski”,
- przeprowadzeniu w systemie warsztatowym zajęć sportowych na lekcjach wychowawczych i zajęciach pozalekcyjnych, w trakcie których w sposób praktycznych młodzież uczy się i pogłębia wiedzę o właściwym postępowaniu w różnych sytuacjach życia codziennego,
- nauczaniu, jak należy się zachować w sytuacjach, kiedy są świadkami lub ofiarami przestępstw,
- poznaniu podstawy wiktymologii.

Ponadto program zawiera bloki tematyczne z zakresu:

- wiedzy o Policji i jej podstawowych zadaniach,
- prewencji kryminalnej,
- zagrożeń życia i zdrowia oraz mienia,
- praw ucznia i dziecka,
- bezpieczeństwa na drodze,
- uzależnień /alkoholizmu, narkomanii/.

Każda edycja programu kończy się rywalizacją:

- pomiędzy klasami na szczeblu szkoły, która wyłania jej reprezentację,

- międzyszkolną, gdzie każde gimnazjum reprezentuje drużyna składająca się z dziesięciu uczniów /5 chłopców i 5 dziewcząt/, dzielnicowego z rejonu szkoły, który przygotowuje daną reprezentację, a także co najmniej stuosobową grupą kibiców.

Finał turnieju „Prewencja, ale inaczej” odbywa się każdego roku w Hali Widowiskowo-Sportowej „Gryfia” z udziałem publiczności, lokalnych mediów w tym telewizji. Składa się z konkursu wiedzy obejmujący zestaw sześciu bloków tematycznych, po 10 pytań w każdym. Drużyna odpowiada na sześć pytań, po jednym z następujących zestawów:

- a) blok pytań z wiedzy o Policji – struktura organizacyjna, zadania, wyposażenie, adresy;
- b) blok pytań z prewencji kryminalnej – obejmuje zachowanie się osób w czasie, gdy są świadkami lub ofiarami przestępstwa, zabezpieczenie wartościowych przedmiotów w mieszkaniu i przy sobie oraz jak uniknąć oszustwa, wymuszenia, kradzieży;
- c) blok pytań o narkomanii i alkoholizmie – zawiera podstawowe pytania z zakresu narkomanii: co to jest narkotyk ?, skutki uzależnienia od narkotyków i alkoholu, sposoby zapobiegania tym zjawiskom;
- d) blok pytań dotyczących zagrożeń i zdrowia – zawiera pytania o zagrożenia, z jakimi może spotkać się dziecko w czasie nieobecności rodziców lub opiekunów;
- e) blok pytań o bezpieczeństwie ruchu drogowego;
- f) blok pytań dotyczących oświaty, praw ucznia i przepisów oświatowych;
- g) opis sprawcy przestępstwa – w tym przypadku reprezentacja szkoły jest świadkiem dokonanego przestępstwa /policjant improwizuje jednonominutową scenkę rodzajową, np. wymuszenie/, a zadaniem zawodników jest zapamiętanie sprawcy przestępstwa i opisanie jego wyglądu.

Konkurs wiedzy przeplatany jest konkurencjami sportowymi takimi, jak tor przeszkód, slalom z piłką nożną, bieg w workach, kozłowanie piłką koszykową, rzut piłką do kosza. W tych konkurencjach oprócz uczniów biorą udział dzielnicowi /jako pierwsi/ i opiekunowie drużyn. Wszystkie odpowiedzi w konkursie wiedzy i konkurencjach sportowych są punktowane.

W przypadku remisów dwóch lub więcej drużyn następuje dogrywka z bloku pytań dotyczących prewencji kryminalnej. Zwycięska drużyna otrzymuje puchar i dyplomy, a wszyscy uczestnicy nagrody rzeczowe.

Program „Prewencja, ale inaczej” jest ujęty w „Programie zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego” przyjętego Uchwałą Rady Miejskiej jako cel pn. „podniesienie wiedzy młodzieży z zakresu bezpieczeństwa i występujących zagrożeń oraz ochrony przed nimi”. Cieszy się od kilku lat bardzo dużą popularnością wśród uczniów, a uznaniem wśród rodziców, wychowawców i nauczycieli. Jest

ważnym czynnikiem, który od kilku lat wpływa na systematyczny spadek przestępczości wśród młodzieży gimnazjalnej. I tak: w roku 2001 stwierdzono 391 przestępstw, w 2002 – 273, a w 2003 – 204 /dynamika w procentach/ 2003/2001 - 47,83 %/. Odnotowuje się również spadek liczby przestępstw popełnionych przez nieletnich do ogółu przestępstw kryminalnych i ofiar przestępstw w tej grupie wiekowej w stosunku do ogółu poszkodowanych.

Badania ankietowe uczniów gimnazjów z marca 2003 r. wykazują znaczne poczucie bezpieczeństwa zarówno w szkole, jak i w miejscu zamieszkania, a 79 % uczniów czuje się bezpiecznie na swoim podwórku. Szkoła postrzegana jest jako miejsce bezpieczne, a 17 % ankietowanych czuje się zagrożona, głównie z powodu agresywnych kolegów.

W sprawie szczegółów związanych z tym programem, można kontaktować się z jego autorem panem mgr Tadeuszem Gackowskim - Wiceprezesem Zarządu Stowarzyszenia „Bezpieczny Region Słupski” pod nr tel. (059) 842-74-97 w poniedziałek w godz. 12⁰⁰- 14⁰⁰ i w piątek w godz. 15⁰⁰ - 17⁰⁰ lub listownie pod adresem: 76-200 Słupsk, ul. Sienkiewicza 7/28, Stowarzyszenie „Bezpieczny Region Słupski”.

Urząd Miasta

Pl. Zwycięstwa 3, 76-200 Słupsk

tel. 059 8423236

fax 059 8423583

E-mail: urząd@um.slupsk.pl

Gmina Sopot
(woj. pomorskie)

Współpraca Urzędu Miasta z Morskim Oddziałem Straży Granicznej

Miasto Sopot leży w strefie przygranicznej i dlatego Urząd Miasta w dniu 14 marca 2002 r. podpisał porozumienie i nawiązał współpracę z Morskim Oddziałem Straży Granicznej w Gdańsku na rzecz poprawy bezpieczeństwa jego mieszkańców. Dotychczas porozumienie jest co roku przedłużane, gdyż współpraca daje wymierne efekty wpływające na bezpieczeństwo kuracjuszy, turystów i samych mieszkańców naszego miasta i cieszy się wśród nich powszechnym uznaniem.

Patrowanie wspólnie z Policją, Strażą Miejską i Strażą Graniczną miejsc zagrożonych przemytem, przestępczością kryminalną i narkomanią oraz udział w zabezpieczeniu imprez masowych to najważniejsze przedsięwzięcia. Ponadto zawarte porozumienie pomiędzy Gminą Sopot - Strażą Miejską a Morskim Oddziałem Straży Granicznej w Gdańsku obejmuje m.in.:

- organizowanie akcji prewencyjno–porządkowych, w miejscach zagrożonych przestępczością kryminalną oraz zabezpieczaniu imprez masowych,
- organizowanie i prowadzenie akcji rozpoznawczych środowisk przestępczych, w tym przestępczości granicznej,
- udział we wspólnych patrolach na terenie miasta Sopotu głównie w okresie wakacji i wzmożonego ruchu turystycznego,
- obsługę imprez masowych.

Gmina zobowiązuje się do pokrycia kosztów paliwa zużytego przez samochody biorące udział w organizowanych akcjach i patrolach (po przedstawieniu faktury) oraz pokrycia kosztów łączności telefonicznej w ramach Zintegrowanego Systemu Bezpieczeństwa Miasta Sopotu.

Efekty opisanej współpracy, która oceniana jest przez obie strony bardzo dobrze, obrazuje poniższe zestawienie za lata 2002 - 2004

Wyszczególnienie	Rok		
	2002	2003	2004
odbyte patrole	138	182	171
wylegitymowania	1901	2385	2165
zatrzymania osób	39	6	3
ukaranie mandatami	122	351	380
wnioskowanie do Sądu Grodzkiego	13	4	19
skontrolowane pojazdy	413	197	380

Oceniając powyższą inicjatywę przyczyniającą się do ograniczenia przestępczości przyjąć można, że celowym jest dalsze wspieranie ustawowych zadań Straży Granicznej w zakresie ochrony granicy państwowej, ale także utrzymania ładu i porządku w strefie przygranicznej, a tym samym poprawa stanu bezpieczeństwa.

Urząd Miejski
ul. Kościuszki 25/27, 81-704 Sopot
tel. 058 5213750
fax 058 5510133
E-mail: ums@sopot.pl

Gmina Toruń
(woj. kujawsko-pomorskie)

Usuwanie niewypałów

Toruń jest miastem, które nie tylko doświadczyło prowadzonych działań zbrojnych, ale również stanowiło obszar ufortyfikowany, w obrębie którego stacjonowały różne formacje wojskowe. Z tymi uwarunkowaniami wiąże się fakt obecności bardzo różnorodnych niebezpiecznych pozostałości typu militarnego z różnych okresów prowadzonych działań wojennych jak i stacjonowania różnych wojsk. Pozostałości takie występują w różnych miejscach, przy czym większość z tych miejsc jest ogólnodostępna i często bywa terenem wybieranym do zabawy przez dzieci.

Świadomość istniejących, potencjalnych zagrożeń ze strony niebezpiecznych pozostałości militarnych, jak również skala zjawiska powodują, że problematyka ta zajmuje ważne miejsce w realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa. W celu usprawnienia działania na rzecz bezpieczeństwa Prezydent Miasta zawarł 30 października 2002 r. porozumienie z komendantem miejskim Policji i komendantem miejskim Państwowej Straży Pożarnej, na podstawie którego powołany został Zespół Roboczy ds. Bezpieczeństwa Powszechnego.

W skład Zespołu weszli pracownicy merytoryczni, którzy na poziomie wykonawczym związani są z realizacją zadań z zakresu bezpieczeństwa. Byli to przedstawiciele: komendy miejskiej Policji w Toruniu, komendy miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu, Wydziału Ochrony Ludności Urzędu Miasta Torunia, Jednostki Wojskowej nr 1523 z Inowrocławia oraz konsultant /ekspert/ ds. militariów.

Jednym z głównych zadań Zespołu w roku 2003 było opracowanie przedsięwzięć w celu zapobiegania i wskazywania zagrożeń, jakie stanowią niewypały. Podstawą działania było pozyskiwanie informacji o możliwych miejscach występowania przedmiotów niebezpiecznych, ocena ryzyka odnalezienia ich przez osoby nieuprawnione – szczególnie dzieci i stosownie do tego podejmowanie działań.

Na podstawie dokumentów historycznych, analizy rejonów, gdzie stwierdzono występowanie niewybuchów i niewypałów oraz informacji od mieszkańców pamiętających okres II wojny światowej sporządzono mapę obszarów, na których mogą występować przedmioty niebezpieczne.

Ze względów bezpieczeństwa (zainteresowanie dzieci, zbieraczy złomu i grup przestępczych odzyskujących materiały wybuchowe do swoich celów) mapa nie została udostępniona do publicznej wiadomości i jest znana jedynie Prezydentowi Miasta oraz osobom bezpośrednio związanym z problematyką. Dane o znalezionych przedmiotach

niebezpiecznych gromadzone są w postaci kopii protokołów sporządzanych przez Patrol Saperski i przekazywanych do Sztabu Policji Komendy Miejskiej Policji w Toruniu.

W trosce o sprawy bezpieczeństwa oraz na podstawie oceny działań, Prezydent Miasta uznał za właściwe również finansowe wspieranie prac związanych z przeciwdziałaniem zagrożeniom ze strony niewypałów i niewybuchów.

Urząd Miasta Torunia zakupił wysokiej klasy:

1. dwa wykrywacze metali i 3 sondy za kwotę 1880 zł i przekazał w użytkowanie – Patrolowi Saperskiemu nr 15 z Inowrocławia;
2. jeden wykrywacz metali i 2 sondy za kwotę 1231,99 zł oraz dofinansował w kwocie 8000 zł zakup sprzętu ochronnego (kamizelki i kurtki przeciwodłamkowe, hełmy kuloodporne i słuchawki) dla Grupy Rozpoznania Minersko-Pirotechnicznego komendy miejskiej Policji w Toruniu.

W ramach zapobiegania zagrożeniu prowadzone były także działania edukacyjne skierowane do mieszkańców Torunia ze szczególnym naciskiem na edukację dzieci i młodzieży. Zespół przeprowadził szereg spotkań i pogadanek w szkołach z udziałem inspektorów Wydziału Ochrony Ludności Urzędu Miasta Torunia i wszystkich służb. Została opracowana i wydana w ilości 3 tys. sztuk ulotka edukacyjna rozpowszechniana nieodpłatnie w czasie spotkań przez nauczycieli, policjantów oraz strażników miejskich. Na cel związany z wydaniem ulotek edukacyjnych Urząd Miasta Torunia wydał 1098 zł.

Do rozpowszechniania tej ulotki edukacyjnej wykorzystywano oprócz spotkań i pogadanek także festyny, imprezy takie, jak akcja „Uratuj życie” oraz inne organizowane przez jednostki oświatowe i szkoły np. takie, jak: „Dzień Młodego Ratownika” organizowany przez Zespół Szkół nr 16 w Toruniu.

Efektom powyższych działań edukacyjnych był wzrost społecznej świadomości zagrożenia, jakie stanowią niebezpieczne pozostałości militarne. Mieszkańcy zaczęli prawidłowo zgłaszać informacje o miejscach i przedmiotach niebezpiecznych, co umożliwiło usuwanie tych materiałów.

Biorąc pod uwagę występowanie niebezpiecznych pozostałości militarnych w miejscach ogólnodostępnych i fakt, że dotychczas na terenie Torunia nie zdarzył się żaden tragiczny wypadek z ich udziałem, można uznać, że w znacznym stopniu do takiego stanu rzeczy przyczyniły się podjęte działania prewencyjne i edukacyjne organizowane i koordynowane przez Urząd Miasta Torunia we współpracy ze służbami.

Ponadto zważywszy realne zagrożenie wynikające z aktów terrorystycznych w kraju i za granicą, opracowano i upowszechniono ulotki edukacyjne o tym, jak się zachować w przypadku podejrzenia podłożenia „bomby” oraz podstawy udzielania pierwszej pomocy.

W sumie na rzecz wymienionych działań prewencyjnych oraz edukacyjnych i związanych z tym zakupów oraz wydanie ulotek edukacyjnych wydatkowano z Urzędu Miasta razem kwotę 12209,99 zł. Planuje się kontynuowanie tego rodzaju działań, których celem jest minimalizacja lub eliminacja zagrożeń związanych z faktem występowania przedmiotów niebezpiecznych w mieście Toruniu oraz innych zagrożeń

Urząd Miejski

ul. Wały gen. Sikorskiego 8, 87-100 Toruń

tel. 056 6118752

fax. 056 6221670

E-mail: wpii@um.torun.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP	2
Program „Pożyteczna praca”	4
Program zapobiegania bezdomności psów	6
Monitoring największych miejscowości gminy	8
Rozwiązywanie problemów alkoholowych	10
Działalność edukacyjna na rzecz bezpieczeństwa	12
Program robót publicznych - zmniejszenie bezrobocia	15
System monitorowania miasta	17
Powołanie centrum wolontariatu i aktywnych na rzecz gminy	19
„Odblaskowa gmina”	21
Zwalczanie grafficiarzy	22
Przeciwdziałania przemocy domowej	23
Biuro porad prawnych	25
Dodatkowe zajęcia z młodzieżą na rzecz bezpieczeństwa	27
Działalność edukacyjna na rzecz porządku publicznego (wybrane inicjatywy)	29
Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży	32
Praca społeczna osób skazanych	35
Program „Łębork wolny od żebractwa”	37
Miasto jasne i bezpieczne	42
Program „Sztuka dla Pokoju – Ludzie do Ludzi” ART – TERAPIA	45
Działalność edukacyjna wśród dzieci i młodzieży na rzecz porządku publicznego	48
Program „Alternatywa” zmierzający do zmniejszenia używania środków psychoaktywnych	51
Program zapobiegania narkomanii	54
Szkoła przetrwania „Survival”	58
Program „Praca za długi”	61
Program prewencyjny „Dramat i tragedię pozostaw teatrowi”	63
Program „Bezpiecznie jeżdżę na rowerze”	66
Projekt pilotażowy systemu działań profilaktycznych pt. „Uczeń Mistrza”, czyli bezpiecznie, mądrze, zdrowo w naszej szkole	70
„TAXI – OKO” – „żywy monitoring” - system współdziałania Policji i podmiotów pozapolicyjnych	73
Inicjatywa w formie programu pn. „Prewencja, ale inaczej”	74
Współpraca Urzędu Miasta z Morskim Oddziałem Straży Granicznej	77
Usuwanie niewypałów	79